

Monitorul Jurisprudenței

Nu există justiție fără hotărârea judecătorească (Lord Neuberger)

- *Se poate formula direct la instanță o acțiune pentru acordarea de daune echivalente valorii de circulație a bunului imobil preluat în temeiul Decretului nr. 223/1974, în absența notificării reglementate de Legea nr. 10/2001?*
- *Când începe să curgă termenul de prescripție a dreptului material la acțiune în cazul despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat ca urmare a oprimării de organele fostei securități ale statului totalitar?*
- *Este legală citarea atunci când comunicarea actelor de procedură se face la domiciliul procedural ales prin înmânarea unei persoane nemandate dacă partea nu a indicat în cererea de chemare în judecată și domiciliul său?*
- *În procedura prevăzută de Legea nr. 10/2001, actele doveditoare ale dreptului de proprietate, precum și, în cazul moștenitorilor, cele care atestă această calitate, pot fi depuse și direct în fața instanței?*
- *În cadrul împărțirii de bunuri comune poate fi atribuit prin acordul de mediere un imobil proprietatea comună a părților intervenientului creditor? Într-o cerere de partaj bunuri comune acordul de mediere trebuie să privească toate părțile din dosarul din instanță? Pe ce cale poate fi invocată încheierea acordului în lipsa intervenientului principal?*

Redactor-șef
Adrian Toni NEACȘU

Înalta Curte de Casație și Justiție

Curtea de apel Constanța Curtea de apel Craiova

Tribunalul Gorj Curtea de apel Cluj Curtea de apel Târgu Mureș

Curtea de apel București Curtea de apel Suceava

Wolters Kluwer
Romania

EDITORIAL	Publicarea hotărârilor judecătorești și succesul ÎCCJ în unificarea jurisprudenței	37
JURISPRUDENȚĂ CIVILĂ	Legea nr. 10/2001. Absența notificării reglementate de Legea nr. 10/2001. Acțiune pentru acordarea de daune echivalente valorii de circulație a bunului imobil preluat în temeiul Decretului nr. 223/1974, întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 10/2001 și adresată direct instanței de judecată. Inadmisibilitate <i>Curtea de apel Constanța, decizia civilă nr. 673 din 10 octombrie 2012</i>	38
	Prescripții. Aplicarea în timp a dispozițiilor legale. Suspendarea și întreruperea cursului prescripției <i>Curtea de apel Craiova, decizia civilă nr. 396 din 24 ianuarie 2013</i>	41
	Legea nr. 10/2001. Acte doveditoare depuse direct în instanță. Înțelesul noțiunii „până la data soluționării notificării” <i>Înalta Curte de Casație și Justiție, decizia civilă nr. 5756 din 26 septembrie 2012</i>	44
JURISPRUDENȚĂ PROCESUAL CIVILĂ	Citarea. Primirea actelor de procedură de către un angajat al instituției, nemandat. Exercițarea cu bună-credință a drepturilor procesuale <i>Curtea de apel Craiova, decizia civilă nr. 1506 din 21 februarie 2013</i>	48
	Caracterul irevocabil al hotărârii judecătorești prin care se desface căsătoria în baza acordului părților. Efectele decesului unuia dintre soți în apel <i>Tribunalul Gorj, decizia civilă nr. 67 din 18 februarie 2013</i>	50
JURISPRUDENȚĂ PENALĂ	Hotărâre pronunțată în baza acordului de mediere. Transmiterea imobilului ce face obiectul partajului bunurilor comune unui intervenient. Fraudarea creditorului. Consecințe <i>Tribunalul Gorj, decizia civilă nr. 480 din 21 februarie 2013</i>	52
	Cerere de achitare formulată de inculpatul care a solicitat judecata în procedura simplificată <i>Curtea de apel Cluj, decizia penală nr. 1853 din 20 decembrie 2012</i>	54
JURISPRUDENȚĂ PROCESUAL PENALĂ	Executarea mandatului european de arestare. Motive de refuz al executării. Pedepsă neexecutorie și principiul proporționalității <i>Curtea de apel Târgu Mureș, decizia penală nr. 2 din 7 martie 2013</i>	56
JURISPRUDENȚĂ INSOLVENȚEI	Procedura insolvenței. Contestația împotriva măsurilor luate de lichidatorul judiciar. Termenul în care poate fi formulată contestația <i>Curtea de apel București, decizia civilă nr. 19 din 8 ianuarie 2013</i>	58
JURISPRUDENȚĂ ASISTENȚEI ȘI ASIGURĂRILOR SOCIALE	Acțiune pentru plata diferenței de CASS pentru perioadă anterioară publicării Deciziilor nr. 223 și nr. 224 ale CCR în Monitorul Oficial, sumă actualizată cu indicii de inflație până la data plății efective. Efectele deciziilor CCR <i>Curtea de apel Suceava, decizia nr. 2220 din 17 octombrie 2012</i>	60
PRACTIC	Model de încheiere privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile	64

INDEX ECRIS

contestație **58**
 contestație în anulare **48**
 divorț cu minori **50**
 executare mandat european de arestare **56**
 infracțiuni din legi speciale **54**
 Legea nr. 10/2001 **38, 44**
 partaj bunuri comune **52**
 plata CASS **60**
 pretenții **41**

INDEX TEMATIC

acord mediere **52**
 bun **38**
 căsătorie **50**
 cercetare judecătorească **54**
 comunicarea actelor de procedură **48**
 condiții de fond **56**
 contestație **58**
 contribuții asigurări sociale **60**
 daune morale **41**
 deces **50**
 decizie de restituire **44**
 divorț prin acord **50**
 domiciliu procedural **48**
 drept de acces la instanță **48**
 efecte *ex tunc* **60**
 exercitarea drepturilor procesuale cu bună-credință **48**
 fraudă creditorului **52**
 grad de pericol social **54**
 greșita aplicare a legii **52**
 hotărâre expedient **52**
 imobil preluat abuziv **38**
 intervenient **52**
 lichidator judiciar **58**
 mandat european de executare **56**
 măsuri reparatorii **38, 44**
 neconstituționalitate **60**
 notificare **38, 44**
 nume **50**
 oprimare de către organele securității **41**
 prescripția dreptului material la acțiune **41**
 principiul proporționalității **56**
 proces-verbal de licitație **58**
 recunoașterea vinovăției **54**
 speranță legitimă **38**
 tardivitate **58**

Publicarea hotărârilor judecătorești și succesul ÎCCJ în unificarea jurisprudenței

Publicăm în acest număr un model de încheiere privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor probleme de drept. Modelul este pentru uzul instanțelor judecătorești și este întocmit chiar de judecătorii instanței supreme.

Am totodată ocazia de a vorbi din nou despre acest minunat instrument pentru unificarea practicii judiciare introdus de noul cod de procedură civilă. Incoerența soluțiilor instanțelor este sursa, în proporție covârșitoare, a neîncrederii populației în justiție. Caracterul imprevizibil al soluțiilor instanțelor judecătorești ridică în mod evident întrebări și este explicat de justițiabilul obișnuit în modalitățile cele mai simple pe care le are la dispoziție. Însăși autoritatea sistemului judiciar este afectată de aparența unei impredictibilități vinovate a soluțiilor definitive pronunțate de instanțele noastre.

Începând cu 15 februarie 2013, Înalta Curte de Casație și Justiție are în competență, conform art. 97 pct. 3 din noul Cod de procedură, judecarea cererilor în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor probleme de drept. **Procedura a intrat în vigoare, ea nefăcând obiectul amânării prin legea de punere în aplicare a noului Cod de procedură civilă.**

Singurele prevederi tranzitorii privesc compunerea completului ÎCCJ care va soluționa cererile și care până la data de 31 decembrie 2015, este format din președintele secției corespunzătoare a Înaltei Curți de Casație și Justiție sau de un judecător desemnat de acesta și 8 judecători din cadrul secției respective [art. XIX alin. (2) din Legea nr. 2 din 1 februarie 2013 *privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă*]. Aceste complete speciale au și fost de altfel organizate printr-o recentă modificare a **Regulamentului privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Întreg cadrul organizatoric este pregătit pentru funcționarea noului instrument de unificare a interpretării legii la nivel național, lipsind deocamdată doar sesizările instanțelor.**

Procedura poate fi declanșată de completul de judecată, după caz, al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță.

Pentru sesizarea legală a Înaltei Curți de Casație și Justiție este necesar ca problema de drept apărută în fața instanței comune să îndeplinească cumulativ următoarele condiții: *să fie doar o problemă de drept și nu de fapt, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, să fie nouă, să fie o problemă asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu s-a mai pronunțat și să nu facă deja obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.*

Înalta Curte de Casație și Justiție recomandă instanțelor ca în încheierea de sesizare să fie **prezentată și atașată jurisprudența** instanței care sesizează cu privire la chestiunea de drept pentru care se solicită interpretarea obligatorie a instanței supreme, precum și a jurisprudenței naționale, evidențiindu-se caracterul neunitar (contradictoriu) al acesteia.

Actul procedural prin care Înalta Curte este sesizată îl constituie încheierea completului de judecată, dată după dezbatere contradictorii, care va cuprinde motivele care susțin admisibilitatea sesizării, aceasta nefiind supusă niciunei căi de atac. Instanța va pune în discuția părților problema de drept apărută în cauză, oportunitatea și necesitatea sesizării instanței supreme, iar după ce va lua concluziile acestora și va *analiza jurisprudența existentă* va hotărî dacă se impune sau nu sesizarea Înaltei Curți. Desigur, părțile pot pune în discuție problema de drept apărută și pot solicita motivat necesitatea sesizării instanței Supreme. Prin încheierea de sesizare a ÎCCJ instanța dispune și suspendarea judecării respectivei cauze, până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

Înalta Curte de Casație și Justiție *publică în mod obligatoriu încheierea de sesizare pe pagina sa de internet* după înregistrarea acesteia, măsură menită a asigura publicitatea începerii procedurii și de a împiedica luarea unor măsuri contradictorii în alte cauze până la lămurirea problemei de drept pusă în discuție. Orice alte cauze similare, aflate pe rolul instanțelor judecătorești, indiferent de stadiul lor procesual, pot să fie suspendate dacă și soluționarea acestora depinde de rezolvarea aceleiași?

Sesizarea se judecă în termen de cel mult 3 luni, iar decizia dată de Înalta Curte se motivează în 30 de zile de la pronunțare și se publică în Monitorul Oficial în 15 zile de la motivare. Pentru instanța care a solicitat dezlegarea problemei de drept hotărârea este obligatorie de la pronunțare, iar pentru celelalte instanțe, decizia este obligatorie de la data publicării acesteia în Monitorul Oficial.

Unul din efectele imediate ale acestei noi proceduri îl constituie valorificarea la un nivel necunoscut până acum a hotărârilor judecătorești. Cunoașterea jurisprudenței instanțelor va deveni esențială pentru succesul declanșării procedurii în fața instanței supreme. Necesitatea publicării hotărârilor judecătorești intră astfel într-o nouă etapă, fiind premisa obligatorie pentru succesul noi instituții în unificarea practicii judiciare.

Aobru'on Tomi Neocse

Legea nr. 10/2001. Absența notificării reglementate de Legea nr. 10/2001. Acțiune pentru acordarea de daune echivalente valorii de circulație a bunului imobil preluat în temeiul Decretului nr. 223/1974, întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 10/2001 și adresată direct instanței de judecată. Inadmisibilitate

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de apel Constanța, decizia civilă nr. 673 din 10 octombrie 2012
INDEXAREA INSTANȚEI	civil, Legea nr. 10/2001, recurs
CUVINTE CHEIE	măsuri reparatorii, imobil preluat abuziv, notificare, bun, speranță legitimă
REFERINȚE	Legea nr. 10/2001, art. 22 alin. (1) și (5), art. 26; CEDO, art. 6; Decretul nr. 223/1974 CCR, Decizia nr. 21 din 27 ianuarie 2004, Decizia nr. 755 din 31 octombrie 2006, CEDO, <i>Ivo Bartonek și Marcela Bartonkova c. Republicii Cehe</i>
SITUAȚIA DE FAPT	Reclamantul a solicitat direct instanței de judecată acordarea de măsuri reparatorii în temeiul prevederilor Legii nr. 10/2001, constând în compensarea cu un alt bun sau plata de despăgubiri, reprezentând echivalentul valoric al unui imobil preluat în mod abuziv de stat în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, în temeiul Decretului nr. 223/1974. Reclamantul nu a formulat o notificare la unitatea juridică deținătoare cu privire la acest imobil, cu respectarea termenelor reglementate de Legea nr. 10/2001.
PROBLEMELE DE DREPT	 Se poate formula direct la instanță o acțiune pentru acordarea de daune echivalente valorii de circulație a bunului imobil preluat în temeiul Decretului nr. 223/1974, în absența notificării reglementate de Legea nr. 10/2001?
SOLUȚIA INSTANȚEI	Formularea notificării în materia măsurilor reparatorii ale bunurilor preluate abuziv de stat este chiar o condiție de exercitare a acțiunii pe cale judiciară, iar lipsa acesteia conduce la respingerea cererii de chemare în judecată ca inadmisibilă.
MOTIVELE INSTANȚEI	Concepția legiuitorului în adoptarea Legii nr. 10/2001 a fost aceea de a institui o procedură prealabilă prin care persoana îndreptățită să se adreseze direct unității deținătoare, urmând ca decizia sau dispoziția emisă de aceasta să fie supusă controlului judecătoresc. Faza judiciară a acestor proceduri începe în situația în care persoana îndreptățită este nemulțumită de actul prin care se finalizează faza administrativă. Declanșarea fazei administrative este marcată de formularea unei notificări adresate unității deținătoare, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a Legii nr. 10/2001. Termenul de 6 luni, prelungit – 1 an, constituie un termen de decădere. Recunoașterea <i>sine die</i> a posibilității persoanei îndreptățite de a declanșa procedura de recuperare a imobilelor preluate abuziv de către stat, ar fi de natură să genereze un climat de insecuritate juridică în domeniul proprietății imobiliare, admisibil pe termen scurt, în considerarea finalității reparatorii urmărite, dar intolerabil într-un stat de drept, o perioadă îndelungată sau nelimitată. Nicio persoană nu se mai poate legitima ca titular al dreptului de proprietate într-o acțiune promovată ulterior datei de 14 februarie 2001, și fondată pe dreptul comun, pentru bunul pretins a fi fost preluat abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, dacă nu i-a fost recunoscut anterior un „bun” în sensul dat de art. 1 din Protocolul nr. 1 al CEDO, ori nu poate invoca existența unei speranțe legitime în legătură cu acesta. Simpla pretenție vizând restituirea unui imobil preluat de stat nu prezumă și nici nu echivalează cu existența unui bun actual ori a unei speranțe legitime.

Prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoriei Constanța, reclamantul a solicitat, în contradictoriu cu Prefectul Județului Constanța, ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună acordarea de măsuri reparatorii în temeiul prevederilor Legii nr. 10/2001, constând în compensarea cu un alt bun sau plata de despăgubiri, reprezentând echivalentul valoric al imobilului preluat în mod abuziv de stat, cu obligarea la plata cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii s-a arătat că reclamantul a fost nevoit să plece din țară, însă cu această ocazie, a avut loc și trecerea imobilului pe care îl deținea în proprietate, în patrimoniul statului, deși plătitese un avans de 28.966 lei, în anul 1979.

Prin sentința civilă nr. 17768 din 10 octombrie 2011, pronunțată de Judecătoria Constanța, a fost admisă excepția necompetenței materiale a Judecătoriei Constanța, cu declinarea competenței de soluționare a cauzei, în favoarea Tribunalului Constanța.

În considerentele hotărârii s-a reținut că potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (8) din Legea nr. 10/2001, competența de soluționare a cauzei revine secției civile din cadrul tribunalului din a cărui circumscripție teritorială se află sediul unității deținătoare.

Prin sentința civilă nr. 3661 din 28 iunie 2012, Tribunalul Constanța a respins ca inadmisibilă acțiunea reclamantului.

Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a reținut în esență că reclamantul a fost proprietarul unui imobil situat în Constanța, bun preluat de stat în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, în temeiul Decretului nr. 223/1974.

S-a mai reținut că, deși reclamantul și-a întemeiat cererea de acordare a măsurilor reparatorii pe dispozițiile art. 26 din Legea nr.

10/2001, reclamantul nu a făcut dovada că a declanșat procedura reglementată de legea specială prin formularea unei notificări cu privire la acest imobil în termenul reglementat de actul normativ.

S-a mai reținut că art. 22 din lege prevedea în mod expres că persoana îndreptățită va notifica în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a acesteia, prelungit ulterior până la 14 februarie 2002, persoana juridică deținătoare, solicitând restituirea în natură a imobilului. Atât doctrina, cât și jurisprudența în materia măsurilor reparatorii ale bunurilor preluate abuziv de stat, au statuat că formularea notificării este chiar o condiție de exercitare a acțiunii pe cale judiciară, iar lipsa acesteia conduce la respingerea cererii de chemare în judecată ca inadmisibilă.

Împotriva acestei sentințe, în termen legal a declarat recurs reclamantul care a criticat-o pentru nelegalitate sub aspectul aplicării dispozițiilor Legii nr. 10/2001.

Sușține recurentul că Legea nr. 10/2001, modificată prin Legea nr. 247/2001 care reglementează procedura de restituire a imobilelor preluate abuziv de stat în perioada regimului comunist, constituie o lege complementară ce nu poate obstrucționa accesul la justiție și nici nu poate aduce o atingere dreptului de proprietate al reclamantului cu privire la imobilul în litigiu. Chiar dacă legea specială reglementează două etape ale procedurii de restituire, nerespectarea etapei administrative nu poate avea drept consecință sancționarea reclamantului cu decăderea din dreptul de a solicita măsuri reparatorii, această etapă având un caracter facultativ.

Analizând legalitatea hotărârii Tribunalului Constanța în raport de criticile recurentului, Curtea constată următoarele:

Criticele recurentului reclamant se rețin a fi vădit nefondate, instanța de fond statuând în mod judicios asupra excepției inadmisibilității cererii de restituire a imobilului situat în Constanța, în condițiile în care reclamantul nu a formulat o notificare cu privire la acest imobil, cu respectarea termenelor reglementate de Legea nr. 10/2001, ci a solicitat direct instanței de judecată restituirea bunului în natură, prin acțiunea promovată la data de 30 martie 2010.

Concepția legiuitorului în adoptarea Legii nr. 10/2001 a fost aceea de a institui o procedură prealabilă prin care persoana îndreptățită să se adreseze direct unității deținătoare, urmând ca decizia sau dispoziția emisă de aceasta să fie supusă controlului judecătoresc; faza judiciară a acestor proceduri începe în situația în care persoana îndreptățită este nemulțumită de actul prin care se finalizează faza administrativă.

Declanșarea fazei administrative este marcată de formularea unei notificări adresate unității deținătoare, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a Legii nr. 10/2001, publicată în M. Of. nr. 279 din 4 aprilie 2005, conform art. 21 alin. (1), devenit art. 22 alin. (1) după republicarea Legii nr. 10/2001.

Termenul de 6 luni a fost prelungit succesiv prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2001 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 145/2001 cu câte 3 luni, astfel încât data finală pentru depunerea notificărilor a fost 14 februarie 2002.

Conform dispozițiilor art. 21 alin. (5) din Legea nr. 10/2001 [art. 22 alin. (5) după republicare], „Nerespectarea termenului

de 6 luni (1 an – după prelungire) prevăzut pentru trimiterea notificării, atrage pierderea dreptului de a solicita în justiție măsuri reparatorii în natură sau prin echivalent”.

Termenul de 6 luni, prelungit – 1 an, constituie un termen de decădere.

Recunoașterea *sine die* a posibilității persoanei îndreptățite de a declanșa procedura de recuperare a imobilelor preluate abuziv de către stat ar fi fost de natură să genereze un climat de insecuritate juridică în domeniul proprietății imobiliare, admisibil pe termen scurt, în considerarea finalității reparatorii urmărite, dar intolerabil într-un stat de drept, o perioadă îndelungată sau nelimitată.

Curtea Constituțională investită cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a acestor dispoziții legale a reținut că instituirea unui termen de decădere, nu este de natură a împiedica liberul acces la justiție, acesta presupunând accesul la mijloacele procedurale prin care se înfăptuiește actul de justiție.

S-a considerat că legiuitorul are competență exclusivă de a stabili regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești, soluție ce rezultă din dispozițiile constituționale ale art. 125 alin. (3), potrivit cărora „Competența și procedura de judecată sunt stabilite de lege”. Exercițarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor cu respectarea anumitor exigențe, între care și stabilirea unor termene după a căror expirare, valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă (Decizia nr. 21 din 27 ianuarie 2004 și Decizia nr. 755 din 31 octombrie 2006 pronunțate de Curtea Constituțională).

În cauză, se reține că termenul în interiorul căruia trebuia formulată notificarea stabilit inițial la 6 luni și prelungit de două ori cu câte 3 luni, s-a împlinit la data de 14 februarie 2002, iar reclamantul nu a adresat unității deținătoare o notificare în interiorul acestui termen.

În cauză se reține că reclamantul nu a declanșat procedura Legii nr. 10/2001 prin notificarea unității deținătoare în termenul prescris de lege, acesta formulând pentru prima oară o acțiune în justiție pentru restituirea imobilului în anul 2010.

Nu se poate reține existența unui conflict între legea națională, respectiv Legea nr. 10/2001, și dreptul european (art. 1 din Primul Protocol adițional la CEDO și art. 6 din Convenție), și ca atare, nici încălcarea dispozițiilor din Constituția României (art. 11 și art. 20) ce reglementează prioritatea dreptului internațional și în raport cu dreptul intern.

Art. 6 din CEDO și art. 21 din Constituția României reglementează liberul acces la justiție, care este un drept fundamental al omului, nu unul absolut însă, ci unul care comportă anumite limite, limite care trebuie să respecte criteriile de legitimitate și de proporționalitate între scopul urmărit și mijloacele alese, consacrate de Convenție și jurisprudența Curții Europene în numeroase cazuri.

Conform jurisprudenței CEDO, Convenția nu impune statelor contractante nicio obligație specifică de reparare a nedreptăților sau prejudiciilor cauzate înainte de a fi ratificat Convenția.

De asemenea, art. 6 din Convenție, ca și art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție, nu pot fi interpretate ca restrângând libertatea statelor contractante de a alege condițiile în care ele acceptă să restituie bunurile ce le-au fost transferate înainte de ratificarea Convenției, iar statelor le este recunoscută o mare marjă de apreciere în ceea ce privește politica economică și socială (*Cauza Păduraru contra României*).

Statul Român și-a propus să acorde măsuri reparatorii pentru imobilele preluate în perioada regimului comunist, iar una dintre condițiile acordării unor astfel de măsuri a fost aceea ca persoana care se consideră îndreptățită a le primi să formuleze notificare în acest scop în termenul de 1 an de la data intrării în vigoare a Legii nr. 10/2001.

Recurentul nu a fost în măsură să prezinte motive pentru care apreciază că acest termen nu s-ar încadra în marja de apreciere recunoscută statului, iar instanța de recurs nu are niciun temei să considere că, sub acest aspect, legea internă adoptată în scop reparator sau jurisprudența creată în baza ei nu se bucură de claritatea sau coerența rezonabilă la care se referă jurisprudența anterior citată.

Legea nr. 10/2001 prevede obligativitatea parcurgerii procedurii administrative prealabile pe care o reglementează, ceea ce nu conduce la privarea acelor persoane de dreptul la un tribunal, pentru că, împotriva dispoziției sau deciziei emise în procedura administrativă, legea prevede calea contestației în instanță (art. 26), căreia i se conferă o jurisdicție deplină, după cum au posibilitatea de a supune controlului judecătoresc toate deciziile care se iau în cadrul procedurii Legii nr. 10/2001, inclusiv refuzul persoanei juridice de a emite decizia de soluționare a notificării (conform deciziei nr. XX din 19 martie 2007 pronunțată în recurs în interesul legii de Înalta Curte de Casație și Justiție în Secții Unite), astfel că este pe deplin asigurat accesul la justiție.

Existența Legii nr. 10/2001, derogatorie de la dreptul comun, cu consecința imposibilității utilizării unei reglementări anterioare, nu încalcă art. 6 din Convenție în situația în care calea oferită de legea specială pentru valorificarea dreptului dedus pretins este una efectivă.

Or, așa cum s-a arătat, reclamantul putea obține măsuri reparatorii pentru imobil (ceea ce includea și restituirea în natură, ca măsură prevalentă a legii speciale, în condițiile în care era posibilă), dacă formula notificare în termen legal, cel prevăzut de art. 22, fiind în măsură să dovedească atât dreptul de proprietate, dar și preluarea abuzivă de către stat.

În speță se reține că reclamantul nu a uzat de dispozițiile Legii nr. 10/2001, neînțelegând să formuleze notificare în termenul prevăzut de această lege (6 luni, prelungit ulterior la un an de la data intrării în vigoare a Legii nr. 10/2001, respectiv până la data de 14 februarie 2002).

A considera că după intrarea în vigoare a Legii nr. 10/2001 orice acțiune în restituire în natură sau prin echivalent este admisibilă, pentru că în caz contrar s-ar încălca principiul liberului acces la justiție prevăzut de art. 21 din Constituția României și art. 6 din CEDO, echivalează cu o eronată interpretare a principiilor de drept, dar și a jurisprudenței instanței supreme și a Curții Europene a Drepturilor Omului, care au admis necesitatea implementării unor limitări implicite admise în exercițiul dreptului de acces la o instanță.

Astfel, într-o cauză intentată împotriva Cehiei, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că nu se poate reproșa instanței naționale că a acordat prevalentă legii speciale de restituire față de dispozițiile generale ale Codului civil, chiar dacă petiționarul pretindea un drept de proprietate (*Ivo Bartonek și Marcela Bartonkova contra Republicii Ceha*, 15574/04 și 13803/05 din 3 iunie 2008).

Dezlegarea dată în temeiul art. 329 alin. (3) C. pr. civ. prin decizia nr. 33/2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, secțiile unite, exprimă în realitate opinia că intrarea în vigoare a Legii nr. 10/2001 nu exclude formularea unei acțiuni în revendicare pe dreptul comun pentru imobilele ce fac obiect de reglementare al legii speciale, în situația în care se relevă existența unui „bun” în sensul Convenției, „recunoscut anterior și supus protecției art. 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției”.

Din acest punct de vedere, sunt eronate și lipsite de fundament juridic susținerile reclamantului conform cărora persoana care invocă deposedarea abuzivă de către stat și care nu a urmat în termen legal, procedura reglementată de Legea nr. 10/2001, ar putea solicita restituirea bunului preluat pe calea acțiunii întemeiată pe dreptul comun chiar după intrarea în vigoare a noii legi, cu condiția de a nu aduce atingere unui alt drept de proprietate ori securității raporturilor juridice, nefiind permisă încălcarea prin simpla voință a petiționarului a principiilor de drept enunțate.

Astfel fiind, nicio persoană nu se mai poate legitima ca titular al dreptului de proprietate într-o acțiune promovată ulterior datei de 14 februarie 2001 și fondată pe dreptul comun, pentru bunul pretins a fi fost preluat abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, dacă nu i-a fost recunoscut anterior un „bun” în sensul dat de art. 1 din Protocolul nr. 1 al CEDO, ori nu poate invoca existența unei speranțe legitime în legătură cu acesta.

Noțiunea de „bun” nu are accepțiunea înțeleasă de reclamant, anume obiectul material al raportului litigios, ci se circumscrie sferei drepturilor recunoscute reclamantului anterior intrării în vigoare a Legii nr. 10/2001 – o hotărâre judecătorească de anulare a titlului statului ori de confirmare a modalității de preluare abuzivă a imobilului, recunoașterea dreptului la plata unor despăgubiri, neexecutate etc. În acest sens, CEDO a reținut în Cauza-pilot *Atanasiu ș.a. contra României*, Hotărârea din 12 octombrie 2010 „existența unui «bun actual» în patrimoniul unei persoane ființează manifest fără nicio îndoială, dacă printr-o hotărâre definitivă și executorie, jurisdicțiile au recunoscut acesteia calitatea de proprietar și dacă, în dispozitivul hotărârii au decis în mod expres restituirea bunului” (par. 140). În consecință, Curtea apreciază că transformarea într-o „valoare patrimonială” în sensul art. 1 din Protocolul 1 la Convenție a interesului patrimonial ce rezultă din simpla constatare a ilegalității naționalizării, „se subordonează îndeplinirii de către partea interesată, a cerințelor legale din cadrul procedurilor prevăzute de legile de reparație și epuizării căilor de recurs prevăzute de aceste legi” (par. 142).

În egală măsură, reclamantul nu avea „o speranță legitimă” în legătură cu recunoașterea dreptului său, câtă vreme decizia nr. 33/2008 pronunțată în secțiile unite tranșează situațiile în care, după intrarea în vigoare a normei noi, acțiunea în revendicare fondată pe dispozițiile art. 480 C. civ. mai poate justifica un demers în fața instanțelor naționale pentru aceste imobile, asigurându-se, în contextul dat de art. 329 alin. (3) C. pr. civ., premisele unei jurisprudențe unitare în acest sens. CEDO a remarcat, totodată, anterior dezlegării date prin decizia menționată, că instanța supremă are o soluție jurisprudențială unitară și constantă în legătură cu inadmisibilitatea de principiu a acțiunii în restituirea imobilelor formulate ulterior apariției Legii nr. 10/2001 (*cauza Păduraru contra României*).

Tot Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, în egală măsură, că simpla pretenție vizând restituirea unui imobil preluat de stat nu prezumă și nici nu echivalează cu existența unui bun actual ori a unei speranțe legitime, Convenția vizând protejerea drepturilor „concrete și efective”.

Pentru considerentele expuse se va respinge recursul reclamantului ca nefondat.

Prescripții. Aplicarea în timp a dispozițiilor legale. Suspendarea și întreruperea cursului prescripției

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de apel Craiova, decizia civilă nr. 396 din 24 ianuarie 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	civil, pretenții, recurs
CUVINTE CHEIE	prescripția dreptului material la acțiune, daune morale, oprinare de către organele securității
REFERINȚE	Noul Cod civil, art. 6 alin. (4), art. 2528 alin. (1); Legea nr. 71/2011, art. 223; Decretul nr. 167/1958; Legea nr. 187/1999, art. 1 alin. (1), art. 2 Judecătoria Târgu-Jiu, sentința civilă nr. 7358 din 10 mai 2012; Tribunalul Gorj, decizia civilă nr. 347 din 17 septembrie 2012
SITUAȚIA DE FAPT	Reclamantul a chemat în judecată în 2012 Statul Român solicitând obligarea acestuia la despăgubiri pentru prejudiciul cauzat ca urmare a faptului că a fost oprimat de organele fostei securități pentru exprimarea protestului împotriva fostului regim comunist. Prima instanță a admis prescripția dreptului material la acțiune invocată de pârât. Instanța a reținut că în cauză sunt incidente normele prevăzute de Decretul nr. 157/1958 privind prescripția extintivă și nu prevederile din noul Cod civil invocate de reclamant. Instanța nu a reținut susținerile reclamantului că în perioada 30 noiembrie 2002 – 7 iulie 2010, cursul prescripției ar fi fost întrerupt întrucât în această perioadă a făcut demersuri pentru a i se recunoaște calitatea de persoană ce a fost oprimată de regimul comunist.
PROBLEMELE DE DREPT	 Care este legea aplicabilă prescripției pentru acțiunile introduse după intrarea în vigoare a noului Cod civil, dar cu referire la fapte juridice săvârșite înainte de intrarea în vigoare a legii noi? Când începe să curgă termenul de prescripție a dreptului material la acțiune în cazul despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat ca urmare a oprinării de organele fostei securități ale statului totalitar? Când s-a reluat cursul termenului de prescripție în cazul răspunderii delictuale pentru persecuțiile politice ale statului totalitar dinainte de 1989, la data când reclamantul a cunoscut identitatea angajaților statului care au inițiat și derulat acțiunile de urmărire și persecuție împotriva sa sau anterior? Poate fi invocată din oficiu de către instanță prescripția dreptului material la acțiune deja împlinită?
SOLUȚIA INSTANȚEI	Legea aplicabilă prescripției este cea în vigoare la data de când începe să curgă termenul de prescripție, respectându-se principiul predictibilității legislației și cel al neretroactivității legii. Dreptul material la acțiune pentru prejudicii decurgând din activitatea fostelor organe ale Securității statului totalitar s-a născut cel mai târziu la data când activitatea organelor de securitate a încetat. Termenul de prescripție a început să curgă din nou după anul 2001, când reclamantul a studiat dosarul său de urmărire de către organele fostei Securități. Instanța de judecată poate invoca din oficiu prescripția începută și împlinită sau nu înainte de intrarea în vigoare a noului Cod civil.
MOTIVELE INSTANȚEI	Prescripția a început să curgă sub imperiul Decretului-Lege nr. 167/1958 și chiar s-a împlinit anterior intrării în vigoare a noului Cod civil, astfel că sunt aplicabile dispozițiile Decretului nr. 167/1958, atât în ceea ce privește normele ce reglementează condițiile de aplicare și de calcul a termenului de împlinire, cât și normele privind invocarea prescripției. Chemând în judecată Statul Român, reclamantul nu a pus în discuție fapta proprie a anumitor persoane fizice, astfel că identitatea acestora era indiferentă și necunoașterea ei nu constituia un fine de neprimire a acțiunii. Producerea prejudiciului a fost cunoscută de reclamant chiar de la data urmăririi de către organele de securitate, iar obligația de dezvănuare era, evident, în sarcina statului care a dispus luarea măsurii ce constituie, în sensul legii, faptul ilicit cauzator de prejudicii, astfel că dreptul la acțiune s-a născut cel mai târziu la data când activitatea organelor de securitate contra reclamantului a încetat. În condițiile art. 13 lit. a) din Decretul nr. 167/1958, cursul prescripției a fost suspendat în timpul regimului totalitar, imposibilitatea morală în care s-a aflat reclamantul de a cere statului să repare prejudiciul pe care l-a provocat fiind considerată o cauză de forță majoră, care a împiedicat introducerea acțiunii în pretenții. Termenul de prescripție a început să curgă din nou după anul 2001, când reclamantul a studiat dosarul său de urmărire de către organele fostei Securități. Dispozițiile art. 6 alin. (6) noul C. civ. stabilesc faptul că prescripțiile, decăderile și uzucapiunile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a legii noi sunt în întregime supuse dispozițiilor legale care le-au instituit. Acest text, folosind sintagma „în întregime” trimite evident la ambele tipuri de dispoziții în materia prescripției, adică materiale și procedurale, astfel că se impune concluzia că prescripția putea fi invocată în speță chiar și de instanță, cu atât mai mult de către pârât, prin întâmpinare.

Recursul nu este fondat, urmând a fi respins pentru următoarele considerente.

Recurentul a investit instanța cu o acțiune în pretenții, punând în discuție angajarea răspunderii civile delictuale a statului, astfel că sunt aplicabile dispozițiile art. 998, art. 999 C. civ. (de la 1864), în acest sens fiind dispozițiile art. 6 alin. (2) noul C. civ., potrivit cărora faptele juridice săvârșite înainte de intrarea în vigoare a legii noi nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data săvârșirii lor.

Art. 6 C. civ. conține dispoziții privind aplicarea în timp a legii civile, însă textul stabilește reguli generale în materie, aplicabile chiar și actelor normative viitoare, în măsura în care acestea nu vor conține dispoziții exprese privind succesiunea legilor în timp.

Cât privește aplicarea în timp a noului Cod civil în raport de reglementările anterioare, trebuie avute în vedere și dispozițiile corespunzătoare din Legea nr. 71/2011. Regula o constituie dispozițiile art. 223 din Legea nr. 71/2011, potrivit cu care procesele și cererile în materie civilă în curs de soluționare la data intrării în vigoare a noului Cod civil se soluționează de către instanțele legal investite, în conformitate cu dispozițiile legale, materiale și procedurale în vigoare la data sesizării instanței, cu excepția cazurilor în care Legea nr. 71/2011 conține o dispoziție specială care să prevadă expres că noua reglementare se aplică și proceselor în curs.

Așadar, chiar în ipoteza proceselor introduse după data intrării în vigoare a noului Cod civil instanțele trebuie să verifice dacă instituției juridice sau faptelor juridice ce se cer a fi soluționate li se aplică, prin dispoziție expresă, noile preve-

deri legale, dacă li se aplică vechile dispoziții, iar dacă în Legea nr. 71/2011 sau în noul Cod civil nu există un text referitor la aplicarea imediată, sau la ultraactivitatea legii vechi se aplică regula înscrisă în art. 223.

Cum în materia răspunderii civile delictuale a fost adoptată o dispoziție expresă potrivit cu care sunt aplicabile dispozițiile legii vechi dacă fapta ilicită a fost săvârșită sub imperiul acesteia, legea aplicabilă în speță acțiunii introduse de reclamant este legea veche.

În ceea ce privește prescripția dreptului la acțiune în repararea pagubei cauzată prin fapta ilicită, atât art. 8 din Decretul nr. 167/1958, cât și art. 2528 alin. (1) noul C. civ. au dispoziții identice potrivit cărora prescripția începe să curgă de la data când persoana păgubită a cunoscut sau trebuia să cunoască paguba și pe cel care răspunde de ea.

prescripție

Recurentul-reclamant a susținut greșit că dreptul său la acțiune s-a născut atunci când a cunoscut identitatea angajaților statului care au inițiat și derulat acțiunile de urmărire și persecuție împotriva sa.

Argumentul său ar fi fost analizat dintr-o altă perspectivă de către instanțe dacă acțiunea ar fi fost introdusă împotriva unor persoane fizice, însă atât timp cât pârât în cauză este statul român, pretențiile reclamantului se îndreaptă împotriva acestuia în temeiul obligației de garanție care există în sarcina statului, având ca suport riscul de activitate a serviciilor publice. Se pune astfel în discuție o răspundere obiectivă, fără vinovăție, care se angajează în prezența cumulată a trei dintre condițiile civile delictuale pentru fapta proprie: prejudiciul patrimonial sau moral; fapta ilicită și prejudiciabilă, care constă în activitatea unei anumite instituții a statului; raportul de causalitate dintre respectiva activitate și prejudiciul injust suferit de reclamant.

Așadar, chemând în judecată Statul Român, reclamantul nu a pus în discuție fapta proprie a anumitor persoane fizice, astfel că identitatea acestora era indiferentă și necunoașterea ei nu constituia un fine de neprimire a acțiunii.

Din acest motiv s-a apreciat în mod corect că dreptul la acțiune s-a născut în anul 2001 iar acțiunile în justiție sau demersurile administrative ale reclamantului nu au constituit cauze de suspendare sau întrerupere a cursului prescripției, actul normativ aplicabil acestei instituții fiind Decretul nr. 167/1958.

Instanța are în vedere și dispozițiile art. 1 alin. (1) și (2) din Legea nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea poliției politice comuniste, potrivit cărora orice cetățean român are dreptul de acces la propriul dosar întocmit de poliția politică comunistă, precum și la alte documente și informații care privesc propria persoană, drept care se exercită la cerere și constă în studierea nemijlocită a dosarului, eliberarea de copii de pe actele dosarului și de pe alte înscrisuri care privesc propria persoană. Totodată persoana, subiect al unui dosar din care rezultă că a fost urmărită de organele securității statului, are dreptul, la cerere, să afle identitatea agenților și a colaboratorilor care au contribuit cu informații la completarea acestui dosar.

În virtutea acestor dispoziții legale, reclamantul putea, după intrarea în vigoare a legii, să facă demersuri pentru a afla date din dosarul său de urmărire.

Prevederile Legii nr. 187/1999 au fost reluate, după abrogare, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008, cu același conținut.

Chiar dacă s-ar aprecia că dreptul la acțiune al reclamantului s-a născut în anul 2010, așa cum susține acesta, dispozițiile art. 201 din Legea nr. 71/2011 stabilesc că prescripțiile începute și neimplinite anterior intrării în vigoare a noului Cod civil sunt reglementate de legea anterioară. Cum prescripția nu era împlinită în luna octombrie 2011, este evident că dispozițiile de drept material trebuie analizate în raport de Decretul nr. 167/1958.

Este de observat astfel că reglementarea din actualul Cod civil este în sensul că legea aplicabilă prescripției trebuie să fie cea în vigoare la data de când începe să curgă termenul de prescripție, respectându-se principiul predictibilității legislației și cel al neretroactivității legii.

În mod corect a fost înlăturată apărarea reclamantului privind întreruperea cursului prescripției în perioada 30 noiembrie 2002 – 7 iulie 2010, cauzele invocate neavând, în sensul legii, efectul de a întrerupe sau suspenda cursul prescripției.

Cursul prescripției se poate suspenda sau prescripția se poate întrerupe, în cazurile expres și limitativ prevăzute în art. 13, respectiv în art. 16 din Decretul nr. 167/1958, astfel: cât timp cel împotriva căruia ea curge este împiedicat de un caz de forță majoră să facă acte de întrerupere [art. 13 lit. a) – suspendare], și: a) prin recunoașterea dreptului a cărui acțiune se prescrie, făcută de cel în folosul căruia curge prescripția; b) prin introducerea unei cereri de chemare în judecată ori de arbitrare, chiar dacă cererea a fost introdusă la o instanță judecătorească, ori la un organ de arbitraj, necompetent; sau c) printr-un act începător de executare (art. 16 – întrerupere).

Producerea prejudiciului a fost cunoscută de reclamant chiar de la data urmăririi de către organele de securitate, iar obligația de dezdăunare era, evident, în sarcina statului care a dispus luarea măsurii ce constituie, în sensul legii, faptul ilicit cauzator de prejudiciu, astfel că dreptul la acțiune s-a născut cel mai târziu la data când activitatea organelor de securitate contra reclamantului a încetat.

În condițiile art. 13 lit. a) din decret, cursul prescripției a fost suspendat în timpul regimului totalitar, imposibilitatea morală în care s-a aflat reclamantul de a cere statului să repare prejudiciul pe care l-a provocat fiind considerată o cauză de forță majoră, care a împiedicat introducerea acțiunii în pretenții.

Odată ajuns cu raționamentul în acest punct, este de stabilit la ce dată a fost reluat cursul prescripției conform art. 15 din Decretul nr. 167/1958. Această problemă putea să cunoască două soluții. Prima, era de a considera că începând cu anul 1990, când regimul totalitarist a fost înlocuit cu unul democratic, persoanele care au avut de suferit din pricina actelor fostului regim, puteau solicita în instanță repararea prejudiciilor, ceea ce presupune că după anul 1993, dreptul la acțiune în răspunderea civilă delictuală a statului a fost prescrist.

O asemenea soluție, care nu ar fi fost în interesul reclamantului, nu a fost împărtășită de primele instanțe, acestea considerând ca fiind corectă aprecierea că prescripția a început să curgă după anul 2001, când reclamantul a studiat dosarul său de urmărire și în raport de această dată se analizează prescripția și de instanța de recurs.

Introducerea acțiunii în anul 2012 s-a făcut cu depășirea termenului general de prescripție aplicabil acțiunilor patrimoniale, pentru stabilirea drepturilor de creanță.

Este nefondată apărarea recurentului referitoare la modalitatea de invocare a excepției prescripției.

Astfel, chiar argumentul invocat de recurent și anume cel desprins din art. 2513 noul C. civ. este în favoarea luării în discuție a excepției invocate de pârât. Textul stabilește alternativ posibilitatea ca excepția prescripției să fie pusă în discuție de partea interesată fie prin întâmpinare, fie la primul termen de judecată când părțile sunt legal citate. Chiar din prevederile exprese ale textului rezultă că nu se condiționează ca întâmpinarea să fie depusă la prima zi de înfățișare, calificată astfel potrivit art. 132 C. pr. civ. sau la un alt termen. Instanța trebuie să verifice, așadar, dacă pârâtul a invocat excepția prin întâmpinare sau până la termenul stabilit de art. 2513 teza II noul C. civ.

În speță, pârâtul a invocat prescripția prin întâmpinarea formulată la 4 mai 2012, respectând astfel cerința impusă de textul arătat din Codul civil.

Susținerea recurentului din concluziile scrise în sensul că, la primul termen de judecată din 26 aprilie 2012, judecătoria trebuia să soluționeze acțiunea, nu are relevanță juridică, atâta timp cât acordarea unui termen de judecată, cu care reclamantul a fost de acord, pentru ca pârâtului să i se solicite să își exprime poziția procesuală nu a atras nulitatea hotărârii, instanța având posibilitatea deschisă de art. 129 C. pr. civ. de a cere părților explicații orale sau în scris, inclusiv prin formularea unei întâmpinări.

Așadar, chiar dacă s-ar avea în vedere apărarea recurentului în sensul că în cauză s-ar aplica dispozițiile art. 2513 C. civ.,

se constată că a fost respectată cerința legii ca excepția prescripției să fie invocată prin întâmpinare de către pârât.

Instanța de recurs apreciază, însă, că instanța de judecată poate invoca din oficiu prescripția începută și împlinită sau nu înainte de intrarea în vigoare a noului Cod civil.

Art. 201 din Legea nr. 71/2011 prevede că prescripțiile începute și neimplinite la data intrării în vigoare a codului sunt și rămân supuse dispozițiilor legale care le-au instituit. Referindu-se la „dispozițiile legale”, fără a face distincție, înseamnă că s-au avut în vedere atât dispozițiile materiale, cât și cele de procedurale.

Această concluzie rezultă și din faptul că dispozițiile legii noi privind calificarea prescripției ca o normă de ordine privată au fost incluse în normele de drept material.

În plus, dispozițiile art. 6 alin. (6) noul C. civ. stabilesc faptul că prescripțiile, decăderile și uzucapiunile începute și neimplinite la data intrării în vigoare a legii noi sunt în întregime supuse dispozițiilor legale care le-au instituit. Acest text, folosind sintagma „în întregime”, trimite evident la ambele tipuri de dispoziții în materia prescripției, adică materiale și procedurale, astfel că se impune concluzia că prescripția putea fi invocată în speță chiar și de instanță, cu atât mai mult de către pârât, prin întâmpinare.

Apreciind că hotărârea atacată de recurent este legală, nefiind incidente motive de nelegalitate în sensul art. 304 C. pr. civ., recursul se va respinge ca nefondat.

Legea nr. 10/2001. Acte doveditoare depuse direct în instanță. Înțelesul noțiunii „până la data soluționării notificării”

Fișă sintetică™

SURSA	Înalta Curte de Casație și Justiție, decizia civilă nr. 5756 din 26 septembrie 2012
INDEXAREA INSTANȚEI	civil, Legea nr. 10/2001, recurs
CUVINTE CHEIE	măsuri reparatorii, notificare, decizie de restituire
REFERINȚE	Legea nr. 10/2001, art. 23; Hotărârea Guvernului nr. 250/2007, art. 4.1, art. 4.3; Decretul nr. 92/1950 Tribunalul București, sentința civilă nr. 1140 din 21 septembrie 2010

SITUAȚIA DE FAPT
Reclamanta s-a adresat cu notificări unității juridice deținătoare, solicitând despăgubiri pentru imobil și menționând că acesta a aparținut mamei soțului său ori soțului său, fără să precizeze partea de imobil pentru care ar avea vocație la obținerea măsurilor reparatorii și nici despre împărțirea despăgubirilor pe cote-părți, raportat la moștenitorii autorului. În același timp a solicitat măsuri reparatorii pentru un alt imobil, expropriat prin Decretul nr. 181/1961, față de care era singura proprietară îndreptățită la măsuri reparatorii, nicio altă persoană nefăcând notificare referitor la acesta și neavând calitatea de persoană îndreptățită în sensul Legii nr. 10/2001. Direct în fața instanței reclamanta a depus actele doveditoare ale calității de persoană îndreptățită pentru bunul pentru care invocă un drept exclusiv, precum și certificatul de moștenitor din care rezultă cotele succesoriale deținute.

PROBLEMELE DE DREPT
 În procedura prevăzută de Legea nr. 10/2001, actele doveditoare ale dreptului de proprietate, precum și, în cazul moștenitorilor, cele care atestă această calitate, pot fi depuse și direct în fața instanței?

SOLUȚIA INSTANȚEI
Sintagmă „până la data soluționării notificării” prevăzută de art. 23 din Legea nr. 10/2001, modificată prin Legea nr. 247/2005, trebuie înțeleasă ca referindu-se la soluționarea notificării în oricare din cele două etape – administrativă, înaintea entității notificate, sau judiciară – prin hotărâre irevocabilă a instanței de judecată.

MOTIVELE INSTANȚEI
Legiuitorul nu face nicio distincție între cele două faze procesuale de soluționare a notificării. Nicio prevedere a Legii nr. 10/2001 nu interzice completarea probatoriului în etapa judiciară, iar a considera altfel ar însemna să se aducă atingere principiului liberului acces la justiție, consacrat de art. 21 din Constituție. Singura sancțiune prevăzută de Legea nr. 10/2001, care atrage pierderea dreptului persoanei îndreptățite de a solicita în justiție măsuri reparatorii, este cea prevăzută de art. 22 alin. (5) pentru nerespectarea termenului de trimitere a notificării.

Prin urmare, nedepunerea de către reclamantă, în calitate de titulară a notificării, a actelor doveditoare până la data soluționării notificării prin decizie/dispoziție administrativă, avea drept consecință doar pronunțarea deciziei/dispoziției administrative pe baza actelor depuse în fața Comisiei de aplicare a Legii nr. 10/2001, și nicidecum imposibilitatea depunerii acestor acte în etapa jurisdicțională.

Asupra cauzei de față, constată următoarele:

Prin sentința civilă nr. 1140 din data de 21 septembrie 2010 a Tribunalului București, a fost respinsă excepția inadmisibilității ca neîntemeiată și a fost respinsă contestația formulată de contestatoarea C.E., prin mandatar SC R.G.I. SA, în contradictoriu cu intimatale Primăria Municipiului București prin Primarul General, C.C. și C.S., ca neîntemeiată.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța de fond a reținut referitor la excepția inadmisibilității că, deși legiuitorul a folosit în alin. (3) al art. 26 din Legea nr. 10/2001 sintagma dispoziție motivată de respingerea a notificării sau a cererii de restituire în natură, potrivit art. 26 alin. (3) din același act normativ

sunt supuse cenzurii instanțelor conținutul și modalitatea de soluționare a notificărilor.

Pe fondul cauzei, s-a reținut că prin dispoziția din 30 septembrie 2009, Primarul General a soluționat notificările din 2001, formulate în baza Legii nr. 10/2001 de către notificatoarele C.E., C.C., C.S., prin care acestea au solicitat măsuri reparatorii pentru imobilul situat în București, Bd. F., propunând acordarea de măsuri reparatorii în echivalent pentru imobilul menționat, format din teren de 1.000 m.p. și construcție demolată în suprafață de 136,97 m.p.

Din analiza notificărilor depuse la dosar de către contestatoarea, a rezultat că aceasta s-a adresat Primăriei, respectiv Prefecturii București, solicitând despăgubiri pentru imobil și menționând că acesta a aparținut mamei soțului său ori soțului său, fără ca notificatoarea să facă vorbire, în cererile sale, de partea de imobil pentru care ar avea vocație la obținerea măsurilor reparatorii și nici despre împărțirea despăgubirilor pe cote-părți, raportat la moștenitorii S.C.

În aceste condiții, contestația nu se poate prevala de dispozițiile art. 4.1. din Normele de aplicare a Legii nr. 10/2001, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 250/2007, dispoziții care prevăd că, în cuprinsul deciziei de restituire, se vor consemna cotele ideale prevăzute în titlul de proprietate invocat, având în vedere că notificatoarele nu au solicitat unității deținătoare să rețină aceste cote și nu au adus dovezi care să determine stabilirea măsurilor reparatorii pe cote-părți.

Așadar, unitatea emitentă a dispoziției a procedat conform cu dispozițiile art. 23 alin. (2) din Titlul VII al Legii nr. 247/2005. În acest context, instanța a reținut că, potrivit celorlalte prevederi legale, cele trei notificatoare au la îndemână procedura împărțelii prin bună învoială sau calea acțiunii în justiție, pentru a se stabili cota ce se cuvine fiecărei părți, așa cum dispune art. 4.3. din Norme.

Pentru aceste considerente, constatând că dispoziția a fost emisă cu respectarea prevederilor legale invocate și în raport de dovezi depuse de notificatoare, în temeiul art. 26 din Legea nr. 10/2001 republicată, a respins contestația ca neîntemeiată.

Împotriva acestei hotărâri a declarat apel, în termen legal, apelanta C.E., prin care a criticat hotărârea atacată, pentru netemeinicie, pentru următoarele motive.

Prin notificări, apelanta a arătat că a solicitat despăgubiri pentru imobilul care a aparținut soțului său C.R.C., compus din teren în suprafață de 248,32 m.p. și 2 corpuri de construcție, cumpărat de soțul său de la mama lui, C.S.A., prin actul de vânzare-cumpărare din anul 1946, arătând că este unica moștenitoare a acestuia, de pe numele căruia a fost preluat imobilul prin Decretul nr. 181/1961.

Prin notificarea din 7 noiembrie 2011, apelanta a solicitat acordarea de măsuri reparatorii prin echivalent pentru imobilul proprietatea lui C.S.A. preluat prin Decretul nr. 92/1950, formulând notificări și C.C. în calitate de soră a soțului apelantei și C.S., nepoată de soră a soțului acesteia.

A mai arătat apelanta că prin dispoziția contestată s-au soluționat toate cele 3 notificări formulate de apelantă, C.C. și C.S., propunându-se acordarea de măsuri reparatorii prin echivalent, pentru imobilul situat în București, B-dul F., compus din teren în suprafață de 1.000 m.p. și construcții de 136,97 m.p., fără a se avea în vedere că statul a preluat abuziv două imobile distincte, dreptul de proprietate aparținând la data preluării de către stat unor proprietari diferiți.

Prin adeverința din 5 noiembrie 1963 s-a confirmat că imobilul compus din teren în suprafață de 248,32 m.p. și construcții de 136,97 m.p. a fost proprietatea lui C.R.C., fiind expropriat prin Decretul nr. 181/1961, iar imobilul a fost preluat pe numele lui C.S.A. în temeiul Decretului nr. 92/1950, rezultând din probele administrate că statul a preluat abuziv două imobile distincte.

S-a mai arătat că prin notificare apelanta solicitase măsuri reparatorii pentru imobilul din B-dul F. ce aparținuse soacrei sale C.S.A., rezultând că prin cele trei notificări a solicitat măsuri reparatorii pentru două imobile distincte.

Fiind vorba de imobile distincte, notificările trebuiau soluționate printr-o dispoziție distinctă a Primarului General, în condițiile în care pentru imobil apelanta era singura proprietară îndreptățită la măsuri reparatorii, nicio altă persoană nefăcând notificare referitor la acesta și neavând calitatea de persoană îndreptățită în sensul Legii nr. 10/2001, iar pentru imobilul în suprafață de 751,68 m.p. pentru care a solicitat măsuri reparatorii împreună cu cele două intime C.C. și C.S., trebuia emisă o dispoziție separată de acordarea măsurilor reparatorii, în cotele părți deținute de fiecare din moștenirea lui C.S.A., fosta proprietară.

Apelanta a arătat că sentința apelată este netemeinică deoarece prin notificări a solicitat măsuri reparatorii pentru imobil, iar pentru cel din B-dul F. preluat de stat prin Decretul nr. 92/1950 de la soacra sa, C.S.A., a arătat că au formulat notificări toate cele trei părți din dosar, întrucât au dreptul la măsuri reparatorii conform cotelor succesoriale deținute de fiecare, respectiv apelanta contestatoare și C.C. câte 1/3 din imobil, iar C.S. 1/4 conform art. 4.1 din Normele de aplicare a Legii nr. 10/2001, chiar dacă nu a precizat prin notificare cotele succesoriale deținute pentru acest imobil.

La dosarul cauzei s-au anexat copii a dosarului administrativ format în urma conexării notificărilor, de la Primăria Municipiului București.

Prin decizia civilă din 20 septembrie 2011, Curtea de Apel București, secția a VII-a civilă și pentru cauze privind conflicte

de muncă și asigurări sociale, a admis apelul formulat de reclamanta C.E., împotriva sentinței civile nr. 1140 din data de 21 septembrie 2010, pronunțată de Tribunalul București, secția a V-a civilă, în contradictoriu cu părțile Primăria Municipiului București prin Primarul General, C.C. și C.S.A.

A schimbat în tot sentința apelantă în sensul că:

A admis contestația și a anulat dispoziția din 30 septembrie 2009 a Primăriei Municipiului București.

A obligat intimata să emită o nouă dispoziție de propunere de acordare a măsurilor reparatorii în echivalent după cum urmează:

– pentru imobilul din București, b-dul F., compus din teren în suprafață de 248,32 m.p. și construcție de 136,97 m.p. pentru contestatoarea C.E.; pentru imobilul din București, B-dul F., compus din teren în suprafață de 751,68 m.p., în cote egale de 1/3 fiecare pentru contestatoare și intimatale părți C.C. și C.S.

Curtea de Apel a reținut:

Dispozițiile art. 4.1 din Normele metodologice ale Legii nr. 10/2001 aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 250/2007 prevăd că „în cazul în care restituirea aceluiași imobil este cerută de mai multe persoane îndreptățite, care invocă un titlu de proprietate ce atestă existența unei coproprietăți la data preluării abuzive, se va emite o decizie de restituire în care se vor consemna cotele ideale prevăzute în titlul de proprietate invocat. În cazul în care numai o parte din foștii proprietari a solicitat restituirea pe calea legii, decizia de restituire se va limita numai la cotele ideale convenite acestora. Ulterior emiterii deciziei de restituire, coproprietarii pot ieși din indiviziune pe calea dreptului comun”.

Potrivit dispozițiilor art. 4.3 din Normele metodologice ale Legii nr. 10/2001 aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 250/2007 se prevede că „în cazul în care restituirea aceluiași imobil este cerută de mai multe persoane îndreptățite, care sunt succesoare ale titularului și care sunt rude de același grad (decii care au vocație legală sau testamentară,

după caz, la moștenire), și comisia de analiză a notificărilor nu poate stabili cotele convenite fiecăruia dintre succesori, decizia de restituire se va emite pe numele tuturor, urmând ca stabilirea cotelor de proprietate ale acestora să se facă potrivit dreptului comun intern aplicabil moștenirii (persoanele respective vor face partajarea convențională sau, în lipsa înțelegerii părților, se vor adresa instanței judecătorești pentru stabilirea cotelor și, eventual, pentru ieșirea din indiviziune)”.

Tribunalul a făcut o interpretare și aplicare greșită a prevederilor sus menționate, ce stabilesc că în cazul în care se solicită restituirea unui imobil de către mai multe persoane îndreptățite, succesoare ale fostului proprietar și care sunt rude de același grad ce invocă același titlu de proprietate și fac prin urmare dovada existenței unui drept de proprietate pe cote părți, iar comisia de analiză a notificărilor poate stabili cotele convenite fiecăruia dintre succesori, decizia de restituire va stabili în cuprinsul acesteia cotele de proprietate ale fiecărei părți.

Această soluție e impusă în cauză cu mai mult cu cât apelanta a formulat notificările prin care a solicitat acordarea de măsuri reparatorii pentru imobilul compus din București, B-dul F., compus din teren în suprafață de 248,32 m.p. și 2 corpuri de construcție, proprietatea soțului său C.R.C., și dobândit de acesta prin actul de vânzare-cumpărare autentificat din

decizie de restituire

1 martie 1946 de Tribunalul Ilfov de la mama acestuia, C.S.A., în calitate de unică moștenitoare a lui, de pe numele căruia a fost preluat imobilul prin Decretul nr. 181/1961.

Prin notificarea din 7 noiembrie 2011, apelanta a solicitat acordarea de măsuri reparatorii prin echivalent pentru imobilul proprietatea lui C.S.A. în suprafață de 751,68 m.p. situat în București, B-dul F., preluat prin Decretul nr. 92/1950, în calitate de moștenitoare a lui C.R.C., fiu al defunctei, pentru acest imobil formulând notificări și C.C. în calitate de soră a soțului apelantei și C.S., nepoată de soră a soțului acesteia.

În condițiile în care prin dispoziția din 30 septembrie 2009 a Primăriei Municipiului București emitentul a conexas cele 3 notificări formulate de apelantă, C.C. și C.S., și le-a soluționat în sensul de a propune acordarea de măsuri reparatorii prin echivalent pentru ambele imobile, făcând referire la acestea ca fiind unul singur, și ca fiind situat în București, B-dul F., compus din teren în suprafață de 1.000 m.p. și construcții de 136,97 m.p., nu s-a avut în vedere că acestea aparțineau unor proprietari diferiți și au fost preluate de stat ca imobile distincte, în baza unor temeuri juridice diferite, susținerile apelantei fiind fondate.

Din coroborarea actelor de proprietate ale autorilor apelantei și intimatelor C.C. și C.S., cu adeverința din 27 august 1962 a fostului Consiliu Popular al Raionului 23 August și celelalte înscrisuri, s-a confirmat că imobilul compus din teren în suprafață de 248,32 m.p. și construcții de 136,97 m.p. a fost proprietatea lui C.R.C., fiind expropriat prin Decretul nr. 181/1961, iar imobilul de la nr. 141 a fost preluat de pe numele lui C.S.A., în temeiul Decretului nr. 92/1950, rezultând din probele administrate că statul a preluat abuziv două imobile distincte.

În privința imobilului compus din teren în suprafață de 248,32 m.p. și construcții de 136,97 m.p., fost proprietatea lui C.R.C. și expropriat prin Decretul nr. 181/1961, apelanta era singura proprietară îndreptățită la măsuri reparatorii, nicio altă persoană nefăcând notificare referitor la acesta și neavând calitatea de persoană îndreptățită în sensul Legii nr. 10/2001, iar pentru imobilul în suprafață de 751,68 m.p., apelanta a solicitat măsuri reparatorii împreună cu cele două intime C.C. și C.S., fiecare având, potrivit certificatelor de moștenitori și prevederilor art. 4 alin. (1) și (3) din Legea nr. 10/2001, calitatea de coproprietari pe cote-părți de 1/3 din imobil, fiind deci persoane îndreptățite în sensul legii, astfel încât în dispoziția de acordarea a măsurilor reparatorii trebuiau menționate potrivit prevederilor art. 4.1 din Normele metodologice ale Legii nr. 10/2001 aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 250/2007, cotele-părți deținute de fiecare din moștenirea lui C.S.A., fosta proprietară.

Împotriva acestei decizii, în termen legal, a declarat recurs Primăria municipiului București, prin Primar General, invocând în drept dispozițiile art. 304 pct. 9 C. pr. civ.

În dezvoltarea acestui motiv de recurs s-a invocat că reclamanta nu a depus, în faza administrativă, actele doveditoare ale calității de persoană îndreptățită în sensul legii speciale, pentru bunul pentru care invocă un drept exclusiv, și nici nu a solicitat stabilirea drepturilor pe cote părți pentru celălalt imobil, dispoziția emisă fiind legală.

Recursul nu este fondat.

Este adevărat că art. 23 din Legea nr. 10/2001, modificată prin Legea nr. 247/2005, prevede că actele doveditoare ale dreptului de proprietate, precum și, în cazul moștenitorilor, cele care atestă această calitate, pot fi depuse până la data soluționării notificării, numai că sintagma „până la data soluționării notificării” nu are în vedere numai etapa administrativă a soluționării notificării.

Această sintagmă trebuie înțeleasă ca referindu-se la soluționarea notificării în oricare din cele două etape – administrativă, înaintea entității notificate, sau judiciară – prin hotărâre irevocabilă a instanței de judecată, deoarece legiuitorul nu face nicio distincție între cele două faze procesuale de soluționare a notificării.

De altfel, nicio prevedere a Legii nr. 10/2001 nu interzice completarea probatoriului în etapa judiciară, iar a considera altfel ar însemna să se aducă atingere principiului liberului acces la justiție, consacrat de art. 21 din Constituție. Rolul instanței nu se poate rezuma la verificarea probelor administrate în etapa administrativă de soluționare a notificării, pentru că ar fi contrar principiului aflării adevărului pentru o bună înfăptuire a justiției. Singura sancțiune prevăzută de Legea nr. 10/2001, care atrage pierderea dreptului persoanei îndreptățite de a solicita în justiție măsuri reparatorii, este cea prevăzută de art. 22 alin. (5) pentru nerespectarea termenului de trimitere a notificării.

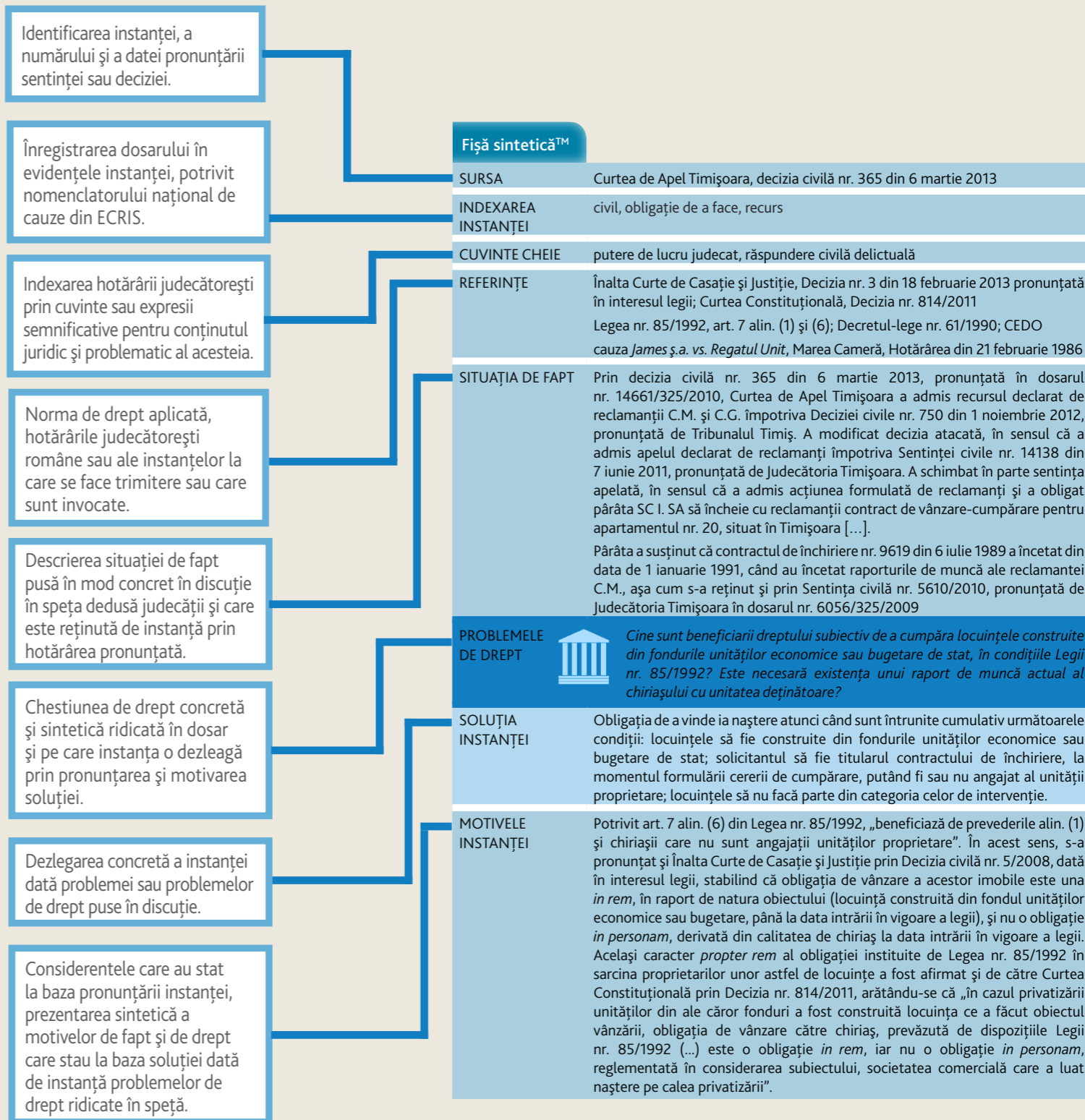
Prin urmare, nedepunerea de către reclamantă, în calitate de titulară a notificării, a actelor doveditoare până la data soluționării notificării prin decizie/dispoziție administrativă, avea drept consecință doar pronunțarea deciziei/dispoziției administrative pe baza actelor depuse în fața Comisiei de aplicare a Legii nr. 10/2001 și nicidecum imposibilitatea depunerii acestor acte în etapa jurisdicțională.

Teza contrară, pe care încearcă să o acrediteze recurentul, nu poate fi acceptată, pentru că aceasta ar lipsi practic de conținut etapa judiciară a soluționării notificării, de esența căreia este caracterul contradictoriu al dezbaterilor, ce implică posibilitatea conferită părților de a formula în fața instanței apărări și de a administra probe în dovedirea acestora, în scopul satisfacerii drepturilor subiective deduse judecății. Întrucât administrarea probatoriului constituie elementul esențial al judecății, a nu da posibilitatea părții ce formulează contestație împotriva dispoziției/deciziei administrative prin care s-a soluționat notificarea de restituire să administreze probe noi față de cele administrate în etapa administrativă, pe baza cărora instanța să-și întemeieze soluția, ar echivala în fapt cu o judecată formală, contrară dreptului la un proces echitabil în sensul dispozițiilor art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Reclamanta a dovedit calitatea de persoană îndreptățită la acordarea măsurilor reparatorii cu actele depuse la dosar, respectiv contractul de vânzare-cumpărare autentificat prin care autorul său, a dobândit imobilul în litigiu, aceasta fiind singura îndreptățită la măsuri reparatorii prin echivalent pentru acest imobil diferit de imobilul din B-dul F., pentru care persoanele notificatoare urmează să culeagă cote egale.

Având în vedere aceste considerente urmează ca în baza dispozițiilor art. 312 C. pr. civ. a se respinge recursul.

Fișă sintetică™

JURISPRUDENȚĂ

PROCESUAL CIVILĂ

Citarea. Primirea actelor de procedură de către un angajat al instituției, nemandatat. Exercițarea cu bună-credință a drepturilor procesuale

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de apel Craiova, decizia civilă nr. 1506 din 21 februarie 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	civil, contestație în anulare, fond
CUVINTE CHEIE	comunicarea actelor de procedură, domiciliu procedural, exercitarea drepturilor procesuale cu bună-credință, drept de acces la instanță
REFERINȚE	Cod procedură civilă, art. 90, art. 93, art. 105 alin. (2), art. 108 alin. (4), art. 725. Curtea de apel Craiova, decizia civilă nr. 9440 din 9 octombrie 2012; CEDO, <i>Capital Bank Ad c. Bulgariei</i> , hotărârea din 24 noiembrie 2005, <i>Miholpa c. Letoniei</i> , hotărârea din 31 mai 2007, <i>Agapito Maestre Sanchez c. Spaniei</i> , hotărârea din 4 mai 2004, <i>Oleksiy Grygorovych Boyko c. Ucrainei</i> , hotărârea din 23 octombrie 2007.
SITUAȚIA DE FAPT	Reclamantele, angajate ale unei instanțe judecătorești, au indicat prin cererea de chemare în judecată având ca obiect pretenții civile că au domiciliul la sediul instituției unde lucrează. Nu au precizat numele unei persoane care poate să primească actele de procedură în numele lor la domiciliul procedural ales și nici nu au precizat domiciliile lor. În toate fazele procesuale ale acțiunii de fond citarea reclamantelor s-a făcut la adresa indicată ca domiciliu ales, actele de procedură fiind primite, în numele reclamantelor, de un angajat al instituției, persoana însărcinată în mod curent cu primirea corespondenței, însă nemandatat direct. Reclamantele au formulat o contestație în anulare invocând nelegala lor citare la instanța de recurs.
PROBLEMELE DE DREPT	 Este legală citarea atunci când comunicarea actelor de procedură se face la domiciliul procedural ales prin înmânarea unei persoane nemandatate dacă partea nu a indicat în cererea de chemare în judecată și domiciliul său?
SOLUȚIA INSTANȚEI	Nu se poate invoca nelegala citare prin aceea că actele de procedură au fost primite la domiciliul procesual ales de un alt angajat, iar nu de către reclamante personal, cât timp nu au indicat numele mandatarului căruia le-au transmis dreptul de a primi citațiile în numele lor și nici nu au precizat un alt domiciliu sau nu a depus la dosar acte din care acesta să rezulte.
MOTIVELE INSTANȚEI	Reclamantele aveau obligația impusă de art. 93 C. pr. civ. de a preciza numele persoanei care poate să primească actele de procedură la domiciliul ales, însă numele mandatarului nu a fost indicat, iar citarea lor la domiciliu nu s-a putut face deoarece nu s-au precizat domiciliile și nu s-au depus la acte la dosar din care aceste domiciliu să rezulte. Lipsa de diligență a reclamantelor, care nu au respectat obligația ce le era impusă prin art. 93 C. pr. civ., duce la concluzia că au fost de acord, implicit, ca actele de procedură ce le sunt comunicate în cursul procesului să fie primite de funcționarul instituției care primește corespondența. Art. 108 alin. (4) C. pr. civ. dispune că nimeni nu poate invoca neregularitatea produsă prin propriul său fapt, pentru că o astfel de conduită ar fi o manifestare a relei-credințe procesuale, care nu poate fi validată juridic. Potrivit art. 725 C. pr. civ. drepturile procesuale trebuie exercitate cu bună-credință, așa încât reclamantele nu pot invoca propria lor culpă ca premisă de fapt a promovării contestației în anulare.

Prin sentința nr. 2176 din 4 iulie 2012, pronunțată de Tribunalul Mehedinți, s-a admis acțiunea formulată de reclamante în contradictoriu cu pârâții Ministerul Justiției, Curtea de Apel Craiova, Tribunalul Mehedinți.

Au fost obligați pârâții să plătească reclamantelor dobânda legală pentru sumele datorate și rămase neexecutate din sentințele nr. 824 din 12 mai 2009 și nr. 837 din 3 aprilie 2008 pronunțate de Tribunalul Mehedinți, începând cu data pronunțării respectivelor sentințe și până la data plății integrale a sumelor datorate.

Împotriva acestei sentințe, în termen legal, a declarat recurs pârâții Ministerul Justiției, criticând-o pentru netemeinicie și nelegalitate, în esență, sub aspectul încălcării prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2009 – în sensul că această ordonanță, astfel cum a fost modificată, prevede o procedură specială de executare, de eşalonare a plăților, așa încât, creanțele, nefiind ajunse la scadență, nu sunt exigibile și nu se poate solicita acordarea de dobânzi pentru neexecutare iar, pe de altă parte, legiuitorul a stabilit și modalitatea de acordare a daunelor interese, prin actualizarea sumelor datorate, de la data nașterii dreptului și până la data plății efective.

Prin decizia civilă nr. 9440 din 9 octombrie 2012 a Curții de Apel Craiova s-a admis recursul, s-a modificat sentința primei instanțe, în sensul respingerii acțiunii.

Instanța de recurs a apreciat că în speță nu se poate reține că neexecutarea la termen a obligațiilor de plată a drepturilor bănești stabilite prin hotărâri judecătorești nu are nicio justificare.

Reclamantele au formulat contestație în anulare împotriva deciziei pronunțate în recurs invocând faptul că nu au fost legal citate pentru termenele de judecată din 25 septembrie 2012, când s-au închis

dezbaterile, 2 octombrie 2012 și 9 octombrie 2012, când s-a amânat pronunțarea.

Contestația în anulare nu este fondată, urmând să fie respinsă pentru următoarele considerente.

Potrivit art. 317 pct. 1 C. pr. civ., împotriva hotărârilor judecătorești irevocabile poate fi promovată contestație în anulare atunci când partea nu a fost legal citată pentru termenul de judecată când s-a judecat pricina.

Potrivit art. 90 C. pr. civ. înmânarea citației și a actelor de procedură se face la domiciliul celui citat, așa cum este el indicat în cererea de chemare în judecată sau în cererea de declarare a căii de atac. Art. 93 C. pr. civ. stabilește că atunci când partea își alege un domiciliu procedural, este obligată să indice numele mandatarului, adică numele persoanei care este îndreptățită să primească, în numele său, actele de procedură ce i se comunică la domiciliul ales. În cazul în care acest mandatar nu este indicat, textul dispune ca actele de procedură să fie comunicate la domiciliul părții.

În speță, se constată că reclamantele au indicat prin cererea de chemare în judecată că au domiciliul la sediul instituției unde lucrează, același domiciliu fiind indicat și în contestația în anulare.

În toate fazele procesuale citarea reclamantelor s-a făcut la adresa indicată ca domiciliu ales, actele de procedură (citații și comunicarea sentinței) fiind primite, în numele reclamantelor, de un angajat al instituției, persoana însărcinată în mod curent cu primirea corespondenței.

Reclamantele aveau obligația impusă de art. 93 C. pr. civ. de a preciza numele persoanei care poate să primească actele de procedură la domiciliul ales, însă numele mandatarului nu a fost indicat, iar citarea lor la domiciliu nu s-a putut face deoarece nu s-au precizat domiciliile și nu s-au depus la acte la dosar din care aceste domiciliu să rezulte.

Lipsa de diligență a reclamantelor, care nu au respectat obligația ce le era impusă prin art. 93 C. pr. civ., duce la concluzia că au fost de acord, implicit, ca actele de procedură ce le sunt comunicate în cursul procesului să fie primite de funcționarul instituției care primește corespondența.

Neregularitatea citării constituie un motiv de nulitate relativă a actelor de procedură și a hotărârilor judecătorești, care poate fi invocată de partea vătămată în condițiile art. 105 alin. (2) C. pr. civ., adică atunci când prejudiciul produs nu poate fi înlăturat altfel decât prin anularea actului.

Art. 108 alin. (4) C. pr. civ. dispune, însă, că nimeni nu poate invoca neregularitatea produsă prin propriul său fapt, pentru

că o astfel de conduită ar fi o manifestare a relei-credințe procesuale, care nu poate fi validată juridic.

Așadar, reclamantele nu pot invoca nelegala lor citare prin aceea că actele de procedură au fost primite la domiciliul procesual ales de un alt angajat, iar nu de către reclamante personal, cât timp nu au indicat numele mandatarului căruia le-au transmis dreptul de a primi citațiile în numele lor și nici nu au precizat un alt domiciliu sau nu au depus la dosar acte din care acesta să rezulte, dând posibilitatea instanței să facă aplicarea dispozițiilor art. 93 C. pr. civ. – teza a II-a.

Instanța are în vedere faptul că, potrivit art. 725 C. pr. civ., drepturile procesuale trebuie exercitate cu bună-credință, așa încât reclamantele nu pot invoca propria lor culpă ca premisă de fapt a promovării contestației în anulare.

buna credință

În practica în materie a Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat că dreptul de acces la instanță implică, printre altele, posibilitatea părților de a participa efectiv

la proces, de a propune probe și de a avea oportunitatea de a-și exprima punctul de vedere. Primul pas în acest sens a fost considerat ca fiind citarea lor corectă și comunicarea hotărârilor pentru a le putea contesta (cauza *Capital Bank Ad c. Bulgariei*, hotărârea din 24 noiembrie 2005). Curtea a arătat că instanțele trebuie să dea dovadă de diligență suficientă și să ia toate măsurile ce se pot aștepta, în mod rezonabil, de la ele pentru a-i cita pe justițiabili (cauza *Miholpa c. Letoniei*, hotărârea din 31 mai 2007).

Curtea Europeană a arătat că revine în primul rând celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (cauza *Agapito Maestre Sanchez c. Spaniei*, hotărârea din 4 mai 2004) și că autoritățile judiciare nu sunt răspunzătoare pentru faptul ca reclamantul nu a luat măsurile corespunzătoare pentru a asigura primirea efectivă a corespondenței trimisă la adresa indicată chiar de el (cauza *Oleksiy Grygorovych Boyko c. Ucrainei*, hotărârea din 23 octombrie 2007).

Concluzia care se impune este aceea că reclamantele au fost legal citate la instanța de recurs, actele de procedură fiind primite la adresa indicată în acțiune ca fiind domiciliul procesual și cuprinzând toate elementele prevăzute de art. 88 și art. 92 C. pr. civ.

Cum judecata în recurs s-a făcut după ce părțile au fost legal citate iar pentru termenele când s-a amânat pronunțarea nu mai era necesară citarea părților, fiind menținută procedura de la termenul când s-au închis dezbaterile, nu sunt incidente dispozițiile art. 317 pct. 1 C. pr. civ.

Prin urmare, contestația în anulare se va respinge ca nefondată.

Caracterul irevocabil al hotărârii judecătorești prin care se desface căsătoria în baza acordului părților. Efectele decesului unuia dintre soți în apel

Fișă sintetică™

SURSA	Tribunalul Gorj, decizia civilă nr. 67 din 18 februarie 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	civil, divorț cu minori, apel
CUVINTE CHEIE	căsătorie, nume, deces, divorț prin acord
REFERINȚE	Noul Cod civil, art. 374; C. pr. civ., art. 616 ² alin. (1), art. 619 alin. (4) Judecătoria Târgu-Jiu, sentința civilă nr. 7227 din 7 mai 2012; Tribunalul Gorj, decizia nr. 343 din 17 septembrie 2012; Curtea de apel Craiova, decizia civilă nr. 11311 din 28 noiembrie 2012
SITUAȚIA DE FAPT	La data de 7 mai 2012 judecătoria a dispus desfacerea căsătoriei dintre părți, prin acord. Până la soluționării apelului declarat cu privire la capătul de cerere referitor la păstrarea numelui din căsătorie, pârâtul a decedat. Instanța de recurs a casat decizia din apel și a trimis cauza spre rejudecare aceleiași instanțe dispunând ca în rejudecare instanța, având în vedere decesul soțului intimat înainte de soluționarea apelului, să verifice incidența în cauză a dispozițiilor art. 616 ² alin. (1) C. pr. civ., potrivit cărora dacă în timpul procesului de divorț unul dintre soți decedează, instanța va lua act de încetarea căsătoriei și va dispune prin hotărâre irevocabilă, închiderea dosarului.
PROBLEMELE DE DREPT	 <i>Care este efectul decesului unuia dintre foștii soți în timpul soluționării căilor de atac împotriva unei hotărâri prin care s-a dispus desfacerea căsătoriei prin acordul părților?</i> <i>Sunt aplicabile dispozițiile art. 616² alin. (1) C. pr. civ. potrivit cărora dacă în timpul procesului de divorț unul dintre soți decedează, instanța va lua act de încetarea căsătoriei și va dispune prin hotărâre irevocabilă, închiderea dosarului?</i>
SOLUȚIA INSTANȚEI	Decesul unuia din foștii soți, intervenit ulterior desfacerii căsătoriei prin acordul părților dar până la soluționarea căilor de atac nu produce niciun efect asupra divorțului, acesta fiind definitiv și irevocabil la data pronunțării sentinței în urma acordului lor.
MOTIVELE INSTANȚEI	Potrivit art. 374 noul C. civ., divorțul prin acordul soților poate fi pronunțat indiferent de durata căsătoriei și indiferent dacă există sau nu copii minori rezultați din căsătorie. Întrucât căsătoria a fost desfăcută prin acordul soților, sunt aplicabile dispozițiile art. 619 alin. (4) C. pr. civ., potrivit cărora hotărârea care se pronunță în condițiile art. 613 ¹ C. pr. civ. (divorțul prin acordul soților) este definitivă și irevocabilă în ceea ce privește divorțul. Decesul pârâtului a intervenit după desfacerea irevocabilă a căsătoriei, astfel că nu sunt aplicabile dispozițiile art. 616 ² alin. (1) C. pr. civ. cu privire la închiderea dosarului prin încetarea căsătoriei, decesul soțului fiind ulterior procesului de divorț. Sentința prin care s-a dispus desfacerea căsătoriei prin acord este supusă apelului doar în ceea ce privește celelalte capete de cerere referitoare la numele soțului, autoritatea părintească, locuința minorilor și obligația de întreținere.

S-a declarat desfăcută căsătoria părților, încheiată la data de 20 mai 1995, prin acordul soților, urmând ca reclamanta să revină la numele purtat anterior încheierii căsătoriei, acela de „N.”.

Autoritatea părintească cu privire la minorii G.A.-L., născută la data de 20 august 1996 și G.L.-M., născut la data de 5 aprilie 1998, va fi exercitată în comun de către ambii părinți după desfacerea căsătoriei.

Împotriva sentinței a declarat apel reclamanta G.R., solicitând modificarea în sensul ca ea să păstreze numele dobândit prin căsătorie, susținând că în acest sens este de acord și pârâtul.

Prin decizia nr. 343 din 17 septembrie 2012, pronunțată de Tribunalul Gorj, s-a anulat ca netimbrat apelul declarat de apelanta-reclamantă G.R., împotriva sentinței civile nr. 7227 din 7 mai 2012 pronunțată de Judecătoria Târgu-Jiu.

Împotriva deciziei a declarat recurs reclamanta G.R., criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie.

A arătat că dorește să-și mențină același nume din timpul căsătoriei, întrucât din căsătorie a rezultat un copil și vrea să poarte același nume cu acesta.

La data de 24 august 2012 pârâtul a decedat, motiv pentru care a solicitat admiterea recursului, iar pe fond modificarea sentinței în sensul că dorește să poarte același nume cu minorul.

S-a depus în copie la dosar certificatul de deces al pârâtului.

Prin decizia civilă nr. 11311 din 28 noiembrie 2012 a Curții de Apel Craiova a fost admis recursul declarat de reclamanta G.R. împotriva deciziei civile nr. 343 din 17 septembrie 2012 pronunțată de Tribunalul Gorj. A fost casată această decizie și trimisă cauza spre rejudecare aceleiași instanțe – Tribunalul Gorj.

S-a dispus ca în rejudecare instanța de apel, având în vedere decesul soțului intimat înainte de soluționarea apelului, să verifice incidența în cauză a dispozițiilor art. 616² alin. (1) C. pr. civ., potrivit cărora dacă în timpul procesului de divorț unul dintre soți decedează, instanța va lua act de încetarea

căsătoriei și va dispune prin hotărâre irevocabilă, închiderea dosarului.

Analizând apelul de față, în raport de dispozițiile art. 616² alin. (1) C. pr. civ., conform îndrumării deciziei de casare, tribunalul constată că în cauză, chiar dacă unul din soți a decedat la 24 august 2012, nu se poate dispune închiderea dosarului ca urmare a încetării căsătoriei.

Potrivit art. 374 noul C. civ., aplicabil acțiunii de divorț formulată de reclamantă la 9 martie 2012, divorțul prin acordul soților poate fi pronunțat indiferent de durata căsătoriei și indiferent dacă există sau nu copii minori rezultați din căsătorie, divorțul prin acordul soților nu poate fi admis decât dacă unul din soți este pus sub interdicție și instanța este obligată să verifice existența consimțământului liber și neviciat al fiecărui soț.

În cauza de față, căsătoria a fost desfăcută prin acordul soților, acord exprimat în ședința publică din 9 aprilie 2012 în fața instanței de fond.

Întrucât căsătoria a fost desfăcută prin acordul soților, sunt aplicabile dispozițiile art. 619 alin. (4) C. pr. civ., potrivit cărora hotărârea care se pronunță în condițiile art. 613¹ C. pr. civ. (divorțul prin acordul soților) este definitivă și irevocabilă în ceea ce privește divorțul.

Deci, căsătoria a fost irevocabil desfăcută la data de 7 mai 2012, data pronunțării sentinței civile nr. 7227 prin care s-a declarat desfăcută căsătoria părților prin acordul soților.

Decesul pârâtului la 24 august 2012 apare astfel ca intervenind după desfacerea irevocabilă a căsătoriei, astfel că nu sunt aplicabile dispozițiile art. 616² alin. (1) C. pr. civ., decesul soțului fiind ulterior procesului de divorț.

divorț prin acord

Sentința nr. 7227 din 7 mai 2012 este supusă apelului doar în ceea ce privește celelalte capete de cerere referitoare la numele soțului, autoritatea părintească, locuința minorilor și obligația de întreținere.

Referitor la motivul de apel menționat în cererea de apel privind păstrarea de către reclamantă a numelui dobândit prin căsătorie, tribunalul constată că în cauză nu există situația prevăzută de art. 383 alin. (1) sau (2) C. civ.

Prin cererea de divorț, reclamanta a solicitat expres revenirea sa la numele purtat anterior căsătoriei, acela de „N.”, solicitare reluată și prin declarația din 9 aprilie 2012 dată la instanța de fond la momentul exprimării acordului pentru desfacerea căsătoriei. Nu s-a dovedit convenția reclamantei cu pârâtul în sensul păstrării numelui dobândit prin căsătorie, și nici existența unor motive temeinice pentru ca instanța să încuviințeze păstrarea de către reclamantă a numelui purtat în timpul căsătoriei.

Dimpotrivă, din interpretarea dispozițiilor art. 383 C. civ. rezultă că pentru păstrarea numelui purtat în timpul căsătoriei se impune formularea unui capăt de cerere în acțiunea de divorț, în caz contrar, regula fiind că fiecare dintre foștii soți va purta numele dinaintea căsătoriei.

Reclamanta, nu numai că nu a solicitat păstrarea numelui purtat în timpul căsătoriei, ci a solicitat expres revenirea la numele „N.”.

Comparativ cu capetele de cerere formulate prin cererea de chemare în judecată, solicitarea reclamantei de a păstra numele purtat în timpul căsătoriei apare ca o cerere nouă, formulată direct în apel, contrară dispozițiilor art. 294 alin. (1) C. pr. civ.

Față de cele arătate, în temeiul art. 296 C. pr. civ., apelul va fi respins ca nefondat.

Prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoriei Târgu-Jiu, G.R. a chemat în judecată pe pârâtul G.L., solicitând ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună desfacerea căsătoriei încheiate la data de 20 mai 1995, să se stabilească domiciliul minorilor la mamă, obligarea pârâtului la plata unei pensii de întreținere în favoarea minorilor în raport de veniturile realizate ca salariat și revenirea sa la numele purtat anterior încheierii căsătoriei, acela de „N.”.

Prin sentința civilă nr. 7227 din 7 mai 2012, pronunțată de Judecătoria Târgu-Jiu, a fost admisă cererea formulată de reclamanta G.R., împotriva pârâtului G.L., și în contradictoriu cu autoritatea tutelară.

Hotărâre pronunțată în baza acordului de mediere. Transmiterea imobilului ce face obiectul partajului bunurilor comune unui intervenient. Fraudarea creditorului. Consecințe

Fișă sintetică™

SURSA	Tribunalul Gorj, decizia civilă nr. 480 din 21 februarie 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	civil, partaj bunuri comune, recurs
CUVINTE CHEIE	acord mediere, intervenient, fraudă creditorului, hotărâre expedient, greșita aplicare a legii
REFERINȚE	Legea nr. 192/2006, art. 61; C. pr. civ., art. 271-273, art. 304 pct. 9. Judecătoria Târgu-Jiu, sentința civilă nr. 13843 din 7 noiembrie 2012

SITUAȚIA DE FAPT	Într-o cerere de partaj bunuri comune, instanța de fond a admis cererea formulată de reclamant și a încuviințat înțelegerea intervenită între reclamant, pârât și intervenientul principal, fiul pârâtei, printr-un acord de mediere. A respins cererea de intervenție în interes propriu a creditorului pârâtei, titlul executoriu fiind reprezentat de un contract de împrumut autentificat față de care s-a început executarea silită. Imobilul supus partajului a fost atribuit intervenientului, reclamantul și pârâtul primind sulte. În recurs, intervenientul față de care s-a respins cererea de intervenție a invocat că acordul de mediere este în mod evident încheiat în fraudă creditorului și că în mod greșit s-a luat act de un acord de mediere fără ca intervenientul să fi fost parte în acesta.
-------------------------	--

PROBLEMELE DE DREPT	 În cadrul împărțirii de bunuri comune poate fi atribuit prin acordul de mediere un imobil proprietatea comună a părților intervenientului creditor? Într-o cerere de partaj bunuri comune acordul de mediere trebuie să privească toate părțile din dosarul din instanță? Pe ce cale poate fi invocată încheierea acordului în lipsa intervenientului principal?
----------------------------	--

SOLUȚIA INSTANȚEI	Prin atribuirea imobilului intervenientului principal care nu invocă un drept de proprietate asupra imobilului, ci doar un drept de creanță, se încalcă dispozițiile legale care reglementează modalitățile în care poate avea loc un transfer al dreptului de proprietate. Hotărârea de expedient pronunțată în cazul intervenirii acordului de mediere într-un dosar de partaj bunuri comune trebuie să aibă în vedere toate părțile cauzei. Încheierea unui acord de mediere în lipsa intervenientului creditor reprezintă o aplicare greșită a legii și poate fi invocată prin cererea de recurs.
--------------------------	---

MOTIVELE INSTANȚEI	Potrivit art. 61 alin. (1) din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, soluționarea conflictului dedus judecății se poate realiza prin mediere, fie din inițiativa părților, fie la propunerea oricăreia dintre acestea, fie la recomandarea instanței, cu privire la drepturi potrivit cărora părțile pot dispune potrivit legii. Potrivit art. 63 alin. (3), hotărârea de expedient pronunțată conform prevederilor legii constituie titlu executoriu. Rezultă că pe calea medierii soluționarea litigiului are în vedere drepturi asupra cărora părțile pot dispune, iar hotărârea pronunțată este o hotărâre de expedient care, raportat la momentul pronunțării sentinței se raportează la prevederile art. 271-273 C. pr. civ., prevederi care sunt cuprinse în secțiunea referitoare la hotărârile care consfințesc învoiala părților. Prin atribuirea imobilului intervenientului principal G.I.M., care prin cererea de intervenție nu a invocat un drept de proprietate asupra imobilului, ci doar un drept de creanță, se încalcă dispozițiile legale care reglementează modalitățile în care poate avea loc un transfer al dreptului de proprietate, fiind evident că în această modalitate părțile au dispus cu privire la drepturile lor într-un mod nepermis de lege. Acordul de mediere nu îi este opozabil intervenientului creditor, astfel încât, deși situația prezentată poate reprezenta și o cauză de nulitate a acordului de mediere ca și convenție a părților între care a avut loc, acesta este în drept să invoce nelegalitatea sentinței, aceasta fiind dată cu aplicarea greșită a legii.
---------------------------	---

Prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoria Târgu-Jiu, reclamantul Z.D. a chemat în judecată pârâta Z.R. solicitând instanței ca, prin sentința civilă ce se va pronunța, să se dispună împărțirea bunurilor comune dobândite în timpul căsătoriei, cu cheltuieli de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a arătat că a fost căsătorit cu pârâta la data de 9 noiembrie 1996, căsătorie care a fost desfăcută prin sentința civilă nr. 1809 din 22 martie 2004 pronunțată de Judecătoria Târgu-Jiu, și în timpul căsătoriei, dar în timp ce erau despărțiți în fapt, au dobândit împreună un apartament compus din două camere cu o suprafață utilă de 27,4 mp, situat în Târgu-Jiu, cu o contribuția de 100% a sa și 0% a pârâtei, imobil achiziționat prin contractul de vânzare-cumpărare cu plata în rate.

Pârâta a formulat întâmpinare – cerere reconvențională, prin care a învederat instanței că bunurile solicitate a se partaja, sunt bunuri comune, fiind realizate în timpul căsătoriei. Că, la achiziționarea apartamentului care inițial au fost două garsoniere ce au fost modificate, contribuția sa este majoritară, iar prin lucrările de modernizare au realizat apartamentul, împrumutând suma de 1.400.000 RON, sumă pe care a restituit-o ulterior.

La data de 30 mai 2012 numitul C.N.E. a formulat cerere de intervenție în interes propriu, prin care a solicitat partajarea bunurilor comune dobândite de cei doi în timpul căsătoriei, în cote egale și să fie atribuit în lotul pârâtei bunurile imobile ce fac obiectul partajului, urmând a achita sultă reclamantului, pentru a putea avea posibilitatea recuperării creanței din titlu executoriu reprezentat de contractul de împrumut autentificat ce îl deține față de pârâta Z.R. și față de care s-a început executarea silită de către BEJ Ș.S. în dosarul nr. 135/E/2012.

La termenul de judecată din 10 octombrie 2012 s-a depus o cerere de intervenție în interes propriu formulată de numitul G.I.M., fiul pârâtei reclamante reconvențional, prin care a menționat că a realizat pe banii săi o serie de îmbunătățiri la apartamentul situat în Târgu-Jiu, imobil supus partajării, după cum urmează. A învederat că întreaga sumă

pentru ajutorul adus mamei sale este de 16.237,23 RON, sumă cu care dorește să-i fie majorat lotul pârâtei.

În ședința din camera de consiliu din data de 7 noiembrie 2012 părțile au prezentat instanței Acordul de mediere încheiat la data de 7 noiembrie 2012 în baza contractului de mediere nr. 12 din 7 noiembrie 2012, solicitând admiterea acțiunii și încuviințarea înțelegerii intervenite între ele, conform acordului de mediere prezentat de părți.

Instanța constatând că înțelegerea intervenită între părți nu contravine legii, în temeiul art. 63 din Legea nr. 192/2006 și al art. 271-273 C. pr. civ., prin sentința civilă nr. 13848 din 7 noiembrie 2012 a admis cererea formulată de reclamantul Z.D. împotriva pârâtei Z.R., și a încuviințat înțelegerea intervenită între părțile Z.D., Z.R., G.I.M. în cadrul procedurii de mediere.

A respins cererea de intervenție a intervenientului C.N.E. Cu privire la cererea de intervenție s-a reținut că potrivit titlului executoriu reprezentat de contractul de împrumut autentificat nr. 1354 din 2 septembrie 2011, intervenientul C.N.E. a format dosarul de executare nr. 135/E/2012 prin care s-a instituit poprirea împotriva pârâtei reclamante reconvențional, existând posibilitatea creditorului pentru recuperarea debitului datorat de aceasta.

Împotriva sentinței a declarat recurs intervenientul în interes propriu C.N.E., apreciind-o netemeinică și nelegală. În motivarea recursului s-a invocat că deși instanța de fond a admis în principiu cererea de intervenție în interes propriu, în mod greșit ulterior instanța de fond a luat act de un acord de mediere, fără ca intervenientul să fi fost parte în acesta și fără nicio motivare a respins cererea de intervenție pe fond. A învederat și aspectul că acordul de mediere este evident încheiat în fraudă creditorului intervenient, sens în care s-a făcut referire la faptul că bunul aflat în indiviziune a fost transmis în proprietatea unei terțe persoane, respectiv a intervenientului G.I.M., că suma de 15.000 lei primită drept sultă de către debitoare este fictivă.

Reexaminând actele și lucrările dosarului, se reține că recursul este fondat în sensul celor ce urmează:

Potrivit art. 61 alin. (1) din Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, soluționarea conflictului dedus judecății se poate realiza prin mediere fie din inițiativa părților, fie la propunerea oricăreia dintre acestea, fie la recomandarea instanței, cu privire la drepturi potrivit cărora părțile pot dispune potrivit legii.

Potrivit art. 63 alin. (3), hotărârea de expedient pronunțată conform prevederilor legii constituie titlu executoriu. Rezultă din interpretarea acestor dispoziții legale că pe calea medierii soluționarea litigiului are în vedere drepturi asupra cărora părțile pot dispune, iar hotărârea pronunțată este o hotărâre de expedient care, raportat la momentul pronunțării sentinței se raportează la prevederile art. 271-273 C. pr. civ., prevederi care sunt cuprinse în secțiunea referitoare la hotărârile care consfințesc învoiala părților.

Din interpretarea dispozițiilor legale menționate, rezultă că hotărârea de expedient trebuie să aibă în vedere toate părțile cauzei.

Judecătoria a fost investită cu soluționarea cererii de partaj bunuri comune formulată de reclamantul Z.D. împotriva pârâtei Z.R., dar și cu soluționarea cererii de intervenție în interes propriu formulată de intervenientul G.I.M., care a invocat un drept de creanță cu privire la imobilul supus partajării, cât și a cererii de intervenție în interes propriu formulată de intervenientul creditor al pârâtei Z.R., C.N.E., care a solicitat partajarea bunurilor comune și atribuirea în lotul pârâtei a imobilelor în vederea achitării creanței cuprinsă în titlul executoriu reprezentat de contractul de împrumut autentificat nr. 1354/2011.

Asupra admisibilității în principiu a cererii de intervenție, instanța de fond s-a pronunțat prin Încheierea din 3 octombrie 2012, în considerentele încheierii reținându-se că apărătorul terțului intervenient a susținut că acesta nu-și poate recupera creanța, întrucât pârâta nu are un venit sigur, realizând venituri cu caracter temporar, iar în replică apărătorul pârâtei a susținut că pârâta realizează venituri, în sensul că este pensionară și lucrează cu contract de colaborare la Raiffeisen Bank.

acord mediere

Respingând pe fond cererea de intervenție în interes propriu formulată de creditorul pârâtei, instanța de fond s-a raportat la împrejurarea

că în dosarul de executare nr. 135/E/2012 s-a instituit poprirea împotriva pârâtei reclamante reconvenționale și în acest mod există posibilitatea recuperării debitului de către creditor.

Argumentul instanței de fond nu justifică faptul că recurentul – în condițiile în care ca efect al admiterii în principiu a cererii de intervenție a creditorului acesta devenise parte în dosar – nu a fost cuprins în acordul de mediere. Astfel, ca parte în dosar, dar care nu este și parte în acordul de mediere, recurentul intervenient are posibilitatea ca pe calea recursului împotriva sentinței să invoce soluționarea greșită a cererii sale de intervenție, prin raportare la convenția părților din cuprinsul acordului de mediere.

Observând acordul de mediere, se constată că prin atribuirea imobilului intervenientului principal G.I.M., care prin cererea de intervenție nu a invocat un drept de proprietate asupra imobilului, ci doar un drept de creanță, se încalcă practic dispozițiile legale care reglementează modalitățile în care poate avea loc un transfer al dreptului de proprietate, fiind evident că în această modalitate părțile au dispus cu privire la drepturile lor într-un mod nepermis de lege. Chiar dacă împrejurarea amintită se poate analiza din punct de vedere al unei cauze de nulitate a acordului de mediere ca și convenție a părților între care a avut loc, este evident că un astfel de acord a fost încheiat și în fraudă intervenientului recurent, care este în drept să invoce astfel nelegalitatea sentinței ca efect al consfințirii unui acord de mediere ce nu-i este opozabil și-i este prejudiciabil ca parte în dosar.

În considerarea celor arătate, se apreciază că este incident motivul de recurs prevăzut de art. 304 pct. 9 C. pr. civ., în sensul că hotărârea a fost dată cu aplicarea greșită a legii, impunându-se în baza art. 312 alin. (5) C. pr. civ. admiterea recursului și casarea sentinței în sensul rejudecării cauzei pe fond sub aspectul tuturor cererilor deduse judecății, existând însă posibilitatea realizării unui nou acord de mediere, care să vizeze înțelegerea tuturor părților, în limita drepturilor de care părțile pot dispune.

Cerere de achitare formulată de inculpatul care a solicitat judecata în procedura simplificată

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de apel Cluj, decizia penală nr. 1853 din 20 decembrie 2012
INDEXAREA INSTANȚEI	penal, infracțiuni din legi speciale, recurs
CUVINTE CHEIE	recunoașterea vinovăției, grad de pericol social, cercetare judecătorească
REFERINȚE	C. pr. pen., art. 320 ¹ ; C. pen., art. 18 ¹ Înalta Curte de Casație și Justiție, Decizia în interesul legii nr. VII/2009, Judecătoria Huedin, sentința penală din 5 septembrie 2012.
SITUAȚIA DE FAPT	Judecătoria Huedin a condamnat inculpatul la pedeapsa de 600 lei amendă penală pentru săvârșirea infracțiunii de conducere pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană al cărei permis de conducere este suspendat, în baza art. 86 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 modificată și republicată, cu aplicarea art. 320 ¹ C. pr. pen., art. 63 alin. (3) teza a II-a C. pen. Inculpatul, până la începerea cercetării judecătorești, a declarat personal că recunoaște săvârșirea faptelor reținute în actul de sesizare a instanței și a solicitat ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală. De asemenea acesta a solicitat aplicarea unei amenzi cu caracter administrativ. Inculpatul a declarat recurs prin care a solicitat admiterea căii de atac promovate, casarea sentinței judecătorești și dispunerea achitării în temeiul art. 10 lit. b ¹) raportat la art. 11 pct. 2 lit. a) C. pr. pen., întrucât fapta săvârșită de acesta nu prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni.
PROBLEMELE DE DREPT	 Se poate dispune achitarea inculpatului față de care s-a aplicat procedura „recunoașterii vinovăției” prevăzută de art. 320 ¹ C. pr. pen.?
SOLUȚIA INSTANȚEI	În aplicarea dispozițiilor art. 320 ¹ C. pr. pen., instanța nu poate pronunța decât soluția de „condamnare a inculpatului” care beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege. Achitarea inculpatului nu se poate dispune decât în urma efectuării „cercetării judecătorești”.
MOTIVELE INSTANȚEI	În situația în care inculpatul „pledează vinovat”, instanța de fond nu mai efectuează „cercetare judecătorească”, dispunând soluția condamnării acestuia, cu aplicarea unei pedepse reduse în condițiile art. 320 ¹ alin. (7) C. pr. pen. Numai o cercetare judecătorească completă poate sta la baza oricărei soluții prevăzute de art. 345 C. pr. pen. („achitare” sau „condamnare”). Potrivit art. 320 ¹ alin. (4) C. pr. pen., în vigoare la data judecării cauzei, „instanța de judecată soluționează cauza penală atunci când, din probele administrate rezultă că faptele inculpatului sunt stabilite și sunt suficiente date cu privire la persoana sa pentru a permite stabilirea unei pedepse”. Potrivit art. 320 ¹ alin. (8) C. pr. pen., „Instanța respinge cererea atunci când constată că probele administrate în cursul urmăririi penale nu sunt suficiente pentru a stabili că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat. În acest caz instanța continuă judecarea cauzei potrivit procedurii de drept comun”.

Curtea examinând recursul promovat, prin prisma motivului invocat, ajunge la următoarele constatări:

Așa cum rezultă din examinarea conținutului sentinței penale nr. 155 din 5 septembrie 2012 a Judecătoria Huedin, instanța de fond a soluționat cauza penală, la cererea expresă a inculpatului, prin procedura prevăzută de art. 320¹ C. pr. pen., la debaterii acuzarea solicitând condamnarea inculpatului la pedeapsa închisorii cu suspendarea condiționată a acesteia, iar apărarea a solicitând achitarea în temeiul art. 10 lit. b¹) C. pen. cu referire la art. 18¹ C. pen.

Prin Legea nr. 102/2010, respectiv, art. 320¹ C. pr. pen., legiuitorul român a introdus în dreptul intern o nouă procedură de judecată, cunoscută în multe sisteme judiciare (cel nord-american fiind promotorul principal al acesteia), procedură denumită, după caz, „plederea vinovăției”, „recunoașterea vinovăției”, „procedură sumară de judecată”, „procedură simplificată de judecată” etc.

Această nouă procedură de judecată este parte a conceptului juridic contemporan de „justiție penală negociată” căreia, în viitorul Cod de proce-

dură penală, i se vor adăuga și altele („acordul de recunoaștere a vinovăției” etc.). Elemente ale acestui nou concept sunt relevante de tezele prealabile ale noilor coduri (Hotărârea Guvernului nr. 829/2007 și Hotărârea Guvernului nr. 1183/2008), precum și de doctrina juridică.

În sinteză, potrivit dispozițiilor art. 320¹ C. pr. pen., în schimbul „plederii vinovăției” în fața judecătorului, și acceptării judecării cauzei pe baza probatorului administrat în cursul urmăririi penale, acuzatul este condamnat, având dreptul să fie sancționat cu o pedeapsă redusă, evitând astfel aplicarea unei pedepse orientată semnificativ către maximum special al textului incriminator al faptei ori chiar egală cu acest maxim.

O astfel de procedură de judecată, după cum s-a menționat, regăsită în majoritatea sistemelor judiciare penale moderne, compatibilă cu principiile CEDO și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, prezintă evidente avantaje, deopotrivă pentru acuzat și pentru înfăptuirea justiției, prezentarea lor reconstituind obiectul acestei cauze penale.

În consecință, în situația în care inculpatul „pledează vinovat”, instanța de fond nu mai efectuează „cercetare judecătorească”, dispunând soluția condamnării acestuia, cu aplicarea unei pedepse reduse în condițiile art. 320¹ alin. (7) C. pr. pen.

O altă soluție nu este posibilă deoarece, în toate celelalte situații, legea impune, în mod firesc, efectuarea cercetării judecătorești de către judecător: administrarea probelor în mod direct, nemijlocit, contradictoriu și public, în condițiile unei proceduri judiciare complete, iar nu „simplificate”.

Numai o cercetare judecătorească „completă” poate sta la baza oricărei soluții prevăzute de art. 345 C. pr. pen. („achitare” sau „condamnare”).

Examinarea dispozițiilor legale prevăzute de art. 320¹ C. pr. pen. susține, în mod categoric, cele menționate, după cum se va arăta în continuare:

Astfel, potrivit art. 320¹ alin. (4) C. pr. pen., în vigoare la data judecării cauzei, „instanța de judecată soluționează cauza penală atunci când, din probele administrate rezultă că faptele inculpatului sunt stabilite și sunt suficiente date cu privire la persoana sa pentru a permite stabilirea unei pedepse”.

Textul citat este rațional deoarece se înlătură două erori grave ce se pot comite în „procedura simplificată de judecată”, și anume condamnarea acuzatului pe baza unor probe insuficiente, care nu dovedesc, dincolo de orice îndoială rezonabilă, faptele pentru care a fost trimis în judecată, și condamnarea altei persoane decât cea care, în mod real, a săvârșit faptele deduse judecării.

În aceste situații, judecătorul este obligat să procedeze la efectuarea cercetării judecătorești, chiar dacă inculpatul solicită expres aplicarea procedurii de judecată prevăzută de art. 320¹ C. pr. pen.

Textul art. 320¹ alin. (4) C. pr. pen. a fost modificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 121/2011 și are următorul conținut: „Instanța de judecată soluționează latura penală atunci când din probele administrate în cursul urmăririi penale rezultă că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat”.

Această modificare relevă, încă o dată, că în urma judecării cauzei penale pe baza „procedurii simplificată” nu se poate dispune o soluție decât atunci când fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat, nu și atunci când, printre altele, fapta nu constituie infracțiune [aici fiind inclus și cazul prevăzut de art. 10 lit. b¹) C. pr. pen. combinat cu art. 18¹ C. pen. deoarece, în această ipoteză, instanța constată că „fapta nu prezintă pericolul social al unei infracțiuni”].

Aceste dispoziții legale trebuie corelate cu cele ale art. 320¹ alin. (7) C. pr. pen., conform cărora „Instanța va pronunța condamnarea inculpatului care beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege” (dispoziții nemedificate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 121/2011).

În concluzie, prin aplicarea procedurii prevăzută de art. 320¹ C. pr. pen., instanța nu poate pronunța decât soluția de „condamnare a inculpatului” care beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege. Achitarea inculpatului nu se poate dispune decât în urma efectuării „cercetării judecătorești”, chiar dacă acesta a solicitat expres judecarea prin această „procedură simplificată”.

De altfel, un alt argument din care rezultă voința legiuitorului, este cel dedus din dispozițiile art. 320¹ alin. (8) C. pr. pen., astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 121/2011: „Instanța respinge cererea atunci când constată că probele administrate în cursul urmăririi penale nu sunt suficiente pentru a stabili că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat. În acest caz instanța continuă judecarea cauzei potrivit procedurii de drept comun”.

„Continuarea judecării cauzei potrivit procedurii de drept comun” (adică prin efectuarea cercetării judecătorești) se poate realiza, fie la începutul procedurii judiciare, după respingerea cererii inculpatului de judecare în condițiile art. 320¹ C. pr. pen., fie prin repunerea cauzei pe rol în vederea efectuării cercetării judecătorești dacă judecătorul a acceptat cererea inculpatului însă, cu ocazia deliberării, constată că probele administrate în cursul urmăririi penale nu sunt suficiente pentru a stabili că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat și, deci că poate pronunța, în condițiile art. 320¹ alin. (7) C. pr. pen., condamnarea inculpatului care va beneficia de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege.

În final, cu referire la corelația dintre soluția dispusă în temeiul art. 10 lit. b¹) C. pr. pen. cu referire la art. 18¹ C. pen., și necesi-

tatea stabilirii corecte și complete a situației de fapt în urma administrării nemijlocite a probelor de către judecător, Curtea apreciază că se impune și menționarea argumentelor juridice expuse în Decizia nr. VII/2009 a Secțiilor unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, M. Of. nr. 691/2009 în care se arată cu privire la controlul judiciar al soluțiilor dispuse în temeiul art. 18¹ C. pen.: „(...) cenzura instanței de control judiciar, ca instanță de recurs, trebuie să urmărească atenta și completa verificare a întregului material probator din dosar, pentru ca eroarea de fapt sesizată să nu fie doar aparentă sau, ca împrejurarea considerată esențială lămuririi cauzei să fie neverificabilă”.

Or, eventualele constatări privind gradul de pericol social al unei anumite fapte pot fi consecința unor aprecieri determinate de raționamente bazate pe erori esențiale în reținerea faptelor și a împrejurărilor în care au fost comise ori care privesc persoana făptuitorului.

Cum astfel de erori se pot răsfrânge grav asupra justeii reținerii a faptelor și a gradului de pericol social al făptuitorului, cu consecința aplicării unui tratament penal inadecvat, trebuie să se aibă în vedere că însuși scopul procesului penal, ca și principiile aflării adevărului și al rolului activ, astfel cum sunt reglementate în art. 1, art. 3 și art. 4 C. pr. pen., impun stabilirea realității în totalitatea sa, cu toate detaliile, având relevanță în justa determinare a gradului de pericol social în accepțiunea prevederilor art. 18¹ C. pen.

Evident, numai pe baza aprecierii corecte și complete a materialului probator necesar pot fi descoperite faptele și împrejurările cu reală semnificație pentru evaluarea gradului de pericol social în raport cu elementele la care se referă dispozițiile art. 18¹ alin. (1) și (2) C. pen.

De aceea, excluderea posibilității instanței de recurs de a-și exercita cenzura și asupra modului în care instanțele ierarhic inferioare au apreciat conținutul probelor în raport cu elementele ce pot duce la constatarea lipsei vădite de importanță a unei anumite încălcări a legii, de natură a-i conferi lipsa pericolului social al unei infracțiuni, sau, dimpotrivă, la evidențierea gradului de pericol social, cu consecința neaplicabilității dispozițiilor art. 18¹ C. pen., ar echivala cu lipsirea de conținut a cazului de casare prevăzut în art. 385⁹ alin. (1) pct. 18 C. pr. pen., putând conduce astfel la denaturarea substanțială a scopului procesului penal și la nesocotirea principiilor sale de bază.

Ca urmare, nu trebuie să prevaleze formalismul în interpretarea dispozițiilor ce guvernează procesul penal, care ar putea echivala acceptarea producerii de erori grave, doar pentru a se asigura o aparentă separare a situațiilor de fapt de cele specifice de drept. Înfăptuirea interesului superior al justiției, acela de aflare a adevărului, și impunerea respectului convenit legii fac necesar ca, în cadrul temeiului de casare înscris în art. 385⁹ alin. (1) pct. 18 C. pr. pen., „să se examineze și întregul ansamblu de împrejurări de ordin obiectiv sau subiectiv ce trebuie să stea la baza aprecierii incidenței prevederilor art. 18¹ C. pen. în raport cu cazul concret judecat”.

În consecință, instanța de fond a făcut o legală aplicare a dispozițiilor art. 320¹ C. pr. pen., și l-a condamnat pe inculpat pentru infracțiunea comisă la pedeapsa amenzii penale, fiind exclusă aplicarea art. 18¹ C. pr. pen. în recurs.

Pentru motivele ce preced, se va respinge recursul inculpatului ca nefondat.

JURISPRUDENȚĂ

PROCESUAL PENALĂ

Executarea mandatului european de arestare.

Motive de refuz al executării.

Pedeapsă neexecutorie și principiul proporționalității

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de apel Târgu Mureș, decizia penală nr. 2 din 7 martie 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	penal, executare mandat european de arestare, fond
CUVINTE CHEIE	mandat european de executare, principiul proporționalității, condiții de fond
REFERINȚE	Legea nr. 302/2004; Decizia-cadru nr. 2002/584/JAI;
SITUAȚIA DE FAPT	Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu Mureș a solicitat instanței executarea unui mandat european de arestare emis de Judecătoria orașului Szolnok pe seama persoanei solicitate F.I. În sesizarea astfel înaintată s-a învederat că mandatul european de arestare a fost emis pentru executarea a două pedepse cu închisoarea pronunțate prin două sentințe penale, respectiv una de 10 luni închisoare a cărei efectuare a fost suspendată pentru o perioadă de probă de 2 ani, și una de 1 an și 11 luni, din care au rămas de executat 14 zile închisoare.

PROBLEMELE DE DREPT	 <p>Poate fi respinsă executarea unui mandat internațional de arestare pentru o pedeapsă aplicată în statul emitent pentru care s-a dispus suspendarea condiționată? Principiul proporționalității se poate opune executării unui rest de pedeapsă de 14 zile dintr-un total de pedeapsă de 1 an și 11 luni închisoare?</p>
----------------------------	---

SOLUȚIA INSTANȚEI	Mandatul european de arestare nu poate fi emis decât în considerarea unei pedepse sau măsurii executorii. Dacă pedeapsa aplicată în statul emitent a fost suspendată condiționat, Decizia-cadru nr. 2002/584/JAI exclude recurgerea la această formă de cooperare judiciară, dar dacă totuși a fost emis un mandat european de arestare pentru o asemenea pedeapsă, autoritatea judiciară de executare urmează să respingă executarea acestuia. Principiul proporționalității se opune executării unui mandat european de arestare emis pentru executarea unei pedepse de 1 an și 11 luni închisoare, din care mai rămăsese de executat în statul emitent doar 14 zile închisoare, durată mult inferioară limitei de 4 luni închisoare, prevăzute în primul paragraf al art. 2 al Deciziei-cadru nr. 2002/584/JAI.
--------------------------	--

MOTIVELE INSTANȚEI	Fiind vorba de două hotărâri judecătorești distincte, care privesc fapte penale comise de către persoana solicitată, pe teritoriul Statului Maghiar, în cursul anilor 2002, respectiv al toamnei anului 2007 – primăvara anului 2008, trebuiau emise două astfel de mandate europene de arestare. De asemenea, în mod eronat, autoritatea judiciară a statului emitent a inclus în acest mandat european de arestare hotărârea din anul 2005 a Judecătoriei orașului Mezotur, deoarece nu viza o pedeapsă privativă de libertate, ci o pedeapsă de 10 luni închisoare, a cărei efectuare a fost suspendată pe un termen de probă de 2 ani. O importantă condiție de fond a acestui mandat european de arestare (pedeapsă privativă de libertate sau măsură de siguranță tot privativă de libertate) nu este îndeplinită. Urmărindu-se principiul proporționalității, se constată faptul că dacă s-ar da curs executării prezentului mandat european de arestare, avându-se în vedere doar hotărârile judecătorești pronunțate de instanțele judecătorești maghiare în cursul anului 2009, respectiv 2010, acest principiu ar fi înfrânt, deoarece cheltuielile angajate cu depunerea în arest a persoanei solicitate, cheltuielile de transport angajate pentru predarea acesteia autorităților judiciare emitente depășesc, cu mult, scopul pentru care acesteia i-a fost aplicată pedeapsa anterior menționată. Pedeapsa aplicată persoanei solicitate în cursul anului 2010 este executată aproape integral, zi la zi, restul de pedeapsă, de 14 zile închisoare, fiind mult inferior limitei de 4 luni închisoare, prevăzute imperativ de legiuitor nu doar în prevederile art. 88 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 302/2004 modificată, dar și în primul paragraf al art. 2 al Deciziei-cadru nr. 2002/584/JAI.
---------------------------	---

Analizând cu maximă atenție conținutul hotărârilor judecătorești avute în vedere la emiterea mandatului european de arestare cu nr. SZV. 611/2011/9 al Judecătoriei orașului Szolnok, instanța constată că, prin prisma prevederilor art. 84, art. 86, art. 98 din Legea nr. 302/2004 modificată, se impune a fi refuzat pentru considerentele ce se vor expune.

Mandatul european de arestare, cu a cărei soluționare această Curte de Apel a fost investită, are în vedere materializarea pedepselor care au fost aplicate persoanei urmărite, prin două hotărâri judecătorești, cu caracter definitiv. Dacă se are în vedere interpretarea literală a prevederilor art. 84 alin. (1) din Legea nr. 302/2004, dar și prevederile art. 1 par. 1 din Decizia-cadru nr. 2002/584/JAI, se constată că, pentru fiecare dintre cele două hotărâri avute în vedere de către magistratul din Republica Ungară, care a emis acest mandat european de arestare, trebuia, dacă se aprecia necesar, emiterea a două mandate europene de arestare, distincte.

Mandatul european de arestare este reflectarea, la nivel european, a deciziei judiciare emise de către autoritatea judiciară competentă a unui stat membru prin care se solicită arestarea și predarea de către un alt stat membru a unei persoane, fie în scopul efectuării urmăririi penale, fie în scopul judecării sau executării unei pedepse ori a unei măsuri de siguranță privative de libertate. În prezenta speță, fiind vorba de două hotărâri judecătorești distincte, care privesc fapte penale, comise de către persoana solicitată, pe teritoriul statului maghiar, în cursul anilor 2002, respectiv al toamnei anului 2007 – primăvara anului 2008, trebuiau emise două astfel de mandate europene de arestare.

Așa cum s-a mai arătat, scopul mandatului european de arestare este acela de a se asigura ca persoana urmărită să execute pedeapsa sau măsura de siguranță privativă de libertate ce i-a fost aplicată printr-o decizie judiciară, de către autoritatea

judiciară competentă dintr-un stat membru al Uniunii Europene. Este situația avută în vedere în teza finală a primului alineat al art. 84 din Legea nr. 302/2004 modificată.

În prezenta speță, hotărârea judecătorească pronunțată sub nr. 3.B.44/2005/26 a Judecătoriei orașului Mezotur, statuează în mod clar faptul că persoanei urmărite F.I. i-a fost aplicată o pedeapsă cumulată de 10 luni închisoare a cărei efectuare a fost suspendată, pentru o perioadă de probă de 2 ani. Această sentință a Judecătoriei Mezotur a rămas definitivă la data de 8 februarie 2007, dată certă rezultată din primul alineat al traducerii autorizate a acestei hotărâri judecătorești maghiare. Prin urmare, dacă se ia în considerare scopul pentru care a fost adoptată la nivel european, Decizia-cadru nr. 2002/584/JAI și scopul expus, ca urmare a transpunerii pe plan intern a acestui act normativ de prevederile art. 84 din Legea nr. 302/2004 modificată, se constată că, în mod eronat, autoritatea judiciară a statului emitent a inclus în acest mandat european de arestare hotărârea din anul 2005 a Judecătoriei orașului Mezotur, deoarece nu viza o pedeapsă privativă de libertate, ci o pedeapsă de 10 luni închisoare, a cărei efectuare a fost suspendată pe un termen de probă de 2 ani. Deci, o importantă condiție de fond a acestui mandat european de arestare (pedeapsă privativă de libertate sau măsură de siguranță tot privativă de libertate) nu era îndeplinită.

În legătură cu cea de a doua hotărâre judecătorească, respectiv cea reprezentată de sentința nr. 1.B.331/2009/106 a Judecătoriei orașului Szolnok, confirmată prin sentința penală nr. 2.Bf.1014/2010 a Judecătoriei județului Jasz-Nagykun-Szolnok se reține că și aceasta nu îndeplinește condițiile de fond reglementate de legea noastră internă, deoarece, deși se menționează că pedeapsa aplicată persoanei solicitate era de 1 an și 11 luni închisoare, verificându-se informațiile expuse în mandatul european de arestare și cele expuse în adresa aflată la dosarul instanței, rezultă că, pe teritoriul statului maghiar,

persoana solicitată a executat din această pedeapsă, ce i-a fost aplicată, 1 an, 10 luni și 16 zile de închisoare, ei rămânându-i de executat un rest de 14 zile închisoare. Prin urmare, dacă se au în vedere prevederile art. 84 alin. (1) coroborate cu prevederile art. 88 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 302/2004 modificată, se constată că scopul acestei instituții a fost atins încă de la momentul pronunțării de către instanța de control judiciar – Judecătoria județului Jasz-Nagykun-Szolnok a sentinței nr. 2.Bf.1014/2010.

mandat european de arestare

Urmărindu-se principiul proporționalității, se constată faptul că, în prezenta cauză, dacă s-ar da curs executării prezentului mandat european de arestare, avându-se în vedere doar hotărârile judecătorești pronunțate de instanțele judecătorești maghiare în cursul anului 2009, respectiv 2010, acest principiu ar fi înfrânt, deoarece cheltuielile angajate cu depunerea în arest a persoanei solicitate, cheltuielile de transport angajate pentru predarea acesteia autorităților judiciare emitente depășesc, cu mult, scopul pentru care acesteia i-a fost aplicată pedeapsa anterior menționată.

Se impune a se insera și împrejurarea că această pedeapsă aplicată persoanei, solicitate în cursul anului 2010, este executată aproape integral, zi la zi, restul de pedeapsă, de 14 zile închisoare, fiind mult inferior limitei de 4 luni închisoare, prevăzute imperativ de legiuitor nu doar în prevederile art. 88 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 302/2004 modificată, dar și în primul paragraf al art. 2 al Deciziei-cadru nr. 2002/584/JAI.

Deloc de neglijat faptul că, în prezenta cauză, procurorul a luat față de persoana solicitată și măsura reținerii, pentru o perioadă de 24 de ore, în intervalul 20 – 21 noiembrie 2012.

Pentru toate aceste considerente anterior expuse, date fiind textele legale invocate, s-a refuzat la executare mandatul european de arestare nr. SZV.611/2011/9 emis de Judecătoria orașului Szolnok pe seama persoanei solicitate F.I.

Procedura insolvenței. Contestația împotriva măsurilor luate de lichidatorul judiciar. Termenul în care poate fi formulată contestația

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de apel București, decizia civilă nr. 19 din 8 ianuarie 2013
INDEXAREA INSTANȚEI	insolvență, contestație, recurs
CUVINTE CHEIE	contestație, lichidator judiciar, tardivitate, proces-verbal de licitație
REFERINȚE	Legea nr. 85/2006, art. 21, art. 116 alin. (2), art. 149; C. pr. civ., art. 401 Trib. Teleorman, sentința civilă nr. 255 din 8 octombrie 2012
SITUAȚIA DE FAPT	Societatea comercială creditoare a formulat contestație împotriva unui proces-verbal de licitație încheiat de către lichidatorul judiciar al debitoarei, invocând nulitatea absolută a acestuia, întrucât nu au fost respectate dispozițiile art. 116 alin. (2) din Legea nr. 85/2006, în sensul că licitația a avut loc fără ca în prealabil lichidatorul să prezinte creditorilor spre aprobare regulamentul de vânzare al bunului imobil. Măsura vânzării imobilului la licitație se regăsește în raportul lunar depus de lichidatorul judiciar la data de 6 septembrie 2012, la care a fost anexat și procesul-verbal de licitație contestat. Procesul-verbal de licitație a fost comunicat recurentei ca urmare a solicitării acesteia adresată lichidatorului judiciar prin adresa nr. din 13 septembrie 2012, fapt necontestat de către lichidatorul judiciar, în timp ce contestația a fost înregistrată pe rolul instanței la data de 27 septembrie 2012.
PROBLEMELE DE DREPT	 Care este termenul în care se poate face contestație împotriva măsurilor luate de lichidatorul judiciar cuprinse în raportul lunar pe care acesta îl depune potrivit art. 21 din Legea nr. 85/2006?
SOLUȚIA INSTANȚEI	Din coroborarea art. 21 cu art. 24 alin. (1) din Legea nr. 85/2006, rezultă că pot fi atacate cu contestație măsurile luate de lichidatorul judiciar și nu raportul care conține descrierea măsurilor luate de către acesta. Contestația se poate face în termenul comun de 15 zile de la data când contestatorul a luat cunoștință de actul de executare. Nu este aplicabil termenul de 3 zile prevăzut de art. 21 din Legea nr. 85/2006.
MOTIVELE INSTANȚEI	Conform art. 21 din Legea nr. 85/2006, administratorul judiciar va depune lunar un raport cuprinzând descrierea modului în care și-a îndeplinit atribuțiile. Împotriva măsurilor luate de administratorul judiciar pot face contestație debitorul persoană fizică, administratorul special al debitorului persoană juridică, oricare dintre creditorii, precum și orice altă persoană interesată. Din coroborarea acestui text de lege cu prevederile art. 24 alin. (1) din aceeași lege, rezultă că pot fi atacate cu contestație măsurile luate de lichidatorul judiciar și nu raportul care conține descrierea măsurilor luate de lichidatorul judiciar. Potrivit prevederilor art. 149 din Legea nr. 85/2006 dispozițiile legii insolvenței se completează, în măsura compatibilității, cu cele ale Codului de procedură civilă. Astfel fiind, în speță sunt aplicabile prevederile art. 401 C. pr. civ., conform cărora contestația se poate face în termen de 15 zile de la data când contestatorul a luat cunoștință de actul de executare, întrucât nu s-a contestat raportul depus de lichidatorul judiciar, ci o măsură a lichidatorului judiciar finalizată prin proces-verbal de licitație.

Prin contestația înregistrată la Tribunalul Teleorman, creditoarea SC C.R.M. SRL, reprezentată de SC A.P.S.R. SRL a solicitat, în contradictoriu cu lichidatorul judiciar al debitoarei SC C. SRL, D. IPURL, și adjudecatorul P.C.A., anularea procesului-verbal de licitație nr. 522 din 3 iulie 2012, cu consecința reluării procedurii de licitație.

A motivat creditoarea că la data de 3 iulie 2012 lichidatorul judiciar D. IPURL a organizat licitație pentru vânzarea imobilului debitoarei, compus din construcție: P+2 și teren aferent în suprafață de 439,82 mp, imobilul fiind adjudecat, cu prețul de 110.000 lei de către adjudecatorul P.C.A.

A arătat că procesul-verbal de licitație nr. 522 din 3 iulie 2012 este nul absolut întrucât nu au fost respectate dispozițiile art. 116 alin. (2) din Legea nr. 85/2006, iar adjudecatorul este o persoană interpusă debitoarei.

A susținut că lichidatorul judiciar nu a prezentat creditorilor, spre aprobare, regulamentul de vânzare al imobilului, ceea ce a condus la imposibilitatea de a verifica dacă a fost respectată sau nu procedura de vânzare agreată de către creditorii.

De asemenea, a arătat că adjudecatorul este fratele garantului ipotecar, motiv pentru care procesul-verbal de licitație este lovit de nulitate absolută.

În drept, contestația a fost întemeiată pe dispozițiile art. 401 C. pr. civ. și art. 116 alin. (2) din Legea nr. 85/2006.

În ședința din data de 8 octombrie 2012, lichidatorul judiciar D. IPURL, prin avocat, a invocat excepția tardivității contestației, față de data depunerii raportului privitor la măsurile lichidatorului de vânzare a bunurilor și cea a formulării contestației.

Prin sentința civilă nr. 255 din 8 octombrie 2012, Tribunalul Teleorman a admis excepția tardivității contestației, invocată de lichidatorul judiciar D. IPURL și a respins ca tardivă contestația.

Pentru a pronunța această sentință, tribunalul a reținut următoarele:

Din interpretarea dispozițiilor art. 21 alin. (1) și (3) din Legea nr. 85/2006, rezultă că raportul lichidatorului judiciar cuprinde măsurile și acțiunile întreprinse de acesta, inclusiv acțiunile de vânzare a bunurilor la licitație.

În speță, măsura vânzării imobilului la licitația din data de 3 iulie 2012 se regăsește în raportul lunar depus de lichidatorul judiciar la data de 6 septembrie 2012, la care a fost anexat și procesul-verbal de licitație nr. 522 din 3 iulie 2012.

Or, potrivit art. 21 alin. (3) din Legea nr. 85/2006, contestația împotriva măsurilor lichidatorului judiciar trebuie înregistrată în termen de 3 zile de la data depunerii raportului. Cum raportul lichidatorului judiciar privind vânzarea la licitație a imobilului a fost

depus la data de 6 septembrie 2012, iar contestația introdusă la 27 septembrie 2012, excepția tardivității este întemeiată.

Sușinerile creditoarei în sensul că este în termen contestația întrucât a fost formulată în condițiile dreptului comun cu respectarea dispozițiilor art. 401 C. pr. civ., sunt nefondate. Astfel, procedura falimentului, inclusiv sub aspectul lichidării bunurilor debitoarei și a contestării operațiunii de lichidare și organizare a licitațiilor, este o procedură specială.

Atâta timp cât măsurile întreprinse de lichidator, inclusiv cele privind vânzarea bunurilor la licitație, trebuie să se regăsească în rapoartele lunare întocmite conform art. 21 raportat la art. 24 din Legea nr. 85/2006, se va reține că și contestarea acestor măsuri trebuie făcută în condițiile art. 21 alin. (2) și (3) din Legea nr. 85/2006.

Împotriva acestei sentințe, în termen legal, a declarat recurs, creditoarea SC C.R.M. SRL, solicitând casarea sentinței și trimiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului, s-a arătat că prin contestația formulată s-a solicitat anularea procedurii de licitație și a procesului-verbal de licitație nr. 522 din 3 iulie 2012 întocmit de D. IPURL, întrucât licitația a avut loc fără ca, în prealabil, lichidatorul să prezinte creditorilor spre aprobare regulamentul de vânzare al bunului imobil, ceea ce a condus la imposibilitatea vădită de a verifica dacă a fost sau nu respectată procedura de vânzare așa cum aceasta a fost agreată de creditorii. Necesitatea aprobării regulamentulului de către adunarea creditorilor rezidă și în aceea că acest regulamentul de vânzare poate cuprinde derogări de la anumite reguli ale procedurii civile, ca de exemplu inadmisibilitatea vânzării sub un anumit preț.

Contestația formulată nu este îndreptată împotriva raportului lichidatorului, dat fiind că acesta nu face referire la prețul de vânzare al imobilului, procesul-verbal de licitație fiind singurul document din care s-a putut afla acest preț, acesta fiindu-i comunicat de către lichidator doar ca urmare a solicitării recurentei transmisă prin adresa nr. 5024 din 13 septembrie 2012.

A mai învederat recurenta că potrivit prevederilor art. 149 din Legea nr. 85/2006, dispozițiile legii insolvenței se completează cu cele ale Codului de procedură civilă, astfel că în speță sunt aplicabile prevederile art. 401 C. pr. civ.

În drept, recurenta a invocat prevederile art. 8 din Legea nr. 85/2006, art. 34 și urm., art. 401 C. pr. civ.

Intimata D. IPURL a depus întâmpinare, prin care a solicitat respingerea recursului ca neîntemeiat.

A susținut intimatul că față de dispozițiile art. 21 alin. (3) din lege contestația formulată este tardivă, iar Legea nr. 85/2006 nu conține un text prin care actele încheiate de lichidatorul judiciar să fie sancționate cu nulitatea absolută.

Asupra recursului:

Recurenta a formulat contestație împotriva procesului-verbal de licitație nr. 522 încheiat la data de 3 iulie 2012 de către lichidatorul judiciar al debitoarei SC C. SRL, invocând nulitatea absolută a acestuia, întrucât nu au fost respectate dispozițiile art. 116 alin. (2) din Legea nr. 85/2006, în sensul că licitația a avut loc fără ca în prealabil lichidatorul să prezinte creditorilor spre aprobare regulamentul de vânzare al bunului imobil.

S-a mai invocat faptul că adjudecatorul imobilului este o persoană interpusă debitoarei.

În drept, contestatoarea a invocat dispozițiile art. 401 C. pr. civ. și art. 116 alin. (2) din Legea nr. 85/2006.

Conform art. 21 din Legea nr. 85/2006, administratorul judiciar va depune lunar un raport cuprinzând descrierea modului în care și-a îndeplinit atribuțiile, precum și o justificare a cheltuielilor efectuate cu administrarea procedurii sau a altor cheltuieli efectuate din fondurile existente în averea debitorului. În raport se va menționa și remunerația administratorului judiciar sau a lichidatorului, cu menționarea modalității de calcul a acesteia.

Împotriva măsurilor luate de administratorul judiciar pot face contestație debitorul persoană fizică, administratorul special al debitorului persoană juridică, oricare dintre creditorii, precum și orice altă persoană interesată.

Din coroborarea acestui text de lege cu prevederile art. 24 alin. (1) din aceeași lege, rezultă că pot fi atacate cu contestație măsurile luate de lichidatorul judiciar și nu raportul care conține descrierea măsurilor luate de lichidatorul judiciar.

Curtea constată că prevederile art. 21 din lege sunt cuprinse în Secțiunea a 5-a din Capitolul 2 intitulat „Participanții la procedura insolvenței”, în timp ce dispozițiile art. 116 alin. (2) sunt cuprinse în Secțiunea a 7-a („Falimentul”), & 2. Efectuarea lichidării al Capitolului 3 intitulat „Procedura” – Legea nr. 85/2006.

De asemenea, potrivit prevederilor art. 149 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, cu modificările și completările ulterioare, reține că dispozițiile legii insolvenței se completează, în măsura compatibilității, cu cele ale Codului de procedură civilă.

Având în vedere distincțiile sus-evocate, precum și faptul că prevederile art. 149 din Legea nr. 85/2006 fac trimitere la completarea dispozițiilor sale cu cele ale Codului de procedură civilă, Curtea apreciază că în speță sunt aplicabile prevederile art. 401 C. pr. civ., conform cărora contestația se poate face în termen de 15 zile de la data când contestatorul a luat cunoștință de actul de executare.

Așadar, contestația formulată de recurenta-contestatoarea a fost soluționată în mod greșit prin raportare la prevederile art. 21 din lege, întrucât nu a contestat raportul depus de lichidatorul judiciar la data de 6 septembrie 2012, ci o măsură a lichidatorului judiciar finalizată prin procesul-verbal de licitație nr. 522 încheiat la data de 3 iulie 2012.

În speță, procesul-verbal de licitație a fost comunicat recurentei ca urmare a solicitării acesteia adresată lichidatorului judiciar prin adresa nr. 5024/13/09/2012, fapt necontestat de către lichidatorul judiciar, în timp ce contestația a fost înregistrată pe rolul instanței la data de 27 septembrie 2012.

Potrivit art. 129 alin. (6) C. pr. civ. în toate cazurile judecătoria hotărăsc numai asupra obiectului cererii deduse judecării.

Față de principiul disponibilității care guvernează procesul civil, Curtea subliniază că reclamantul este cel care stabilește limitele cererii de chemare în judecată, pretențiile deduse judecării și părțile cu care înțelege să se judece.

Concluzionând, Curtea apreciază că în mod greșit prima instanța a admis excepția tardivității contestației, astfel încât, în temeiul art. 312 alin. (5) și art. 304 ind. 1 C. pr. civ., a admis recursul, a casat hotărârea atacată și a trimis cauza primei instanțe, cu ocazia rejudecării urmând a fi analizate criticile invocate prin contestația formulată pe fondul acesteia conform art. 315 alin. (3) C. pr. civ.

Acțiune pentru plata diferenței de CASS pentru perioadă anterioară publicării Deciziilor nr. 223 și nr. 224 ale CCR în Monitorul Oficial, sumă actualizată cu indicii de inflație până la data plății efective. Efectele deciziilor CCR

Fișă sintetică™

SURSA	Curtea de apel Suceava, decizia nr. 2220 din 17 octombrie 2012
INDEXAREA INSTANȚEI	asistență și asigurări sociale, plata CASS, recurs
CUVINTE CHEIE	contribuții asigurări sociale, efecte <i>ex tunc</i> , neconstituționalitate
REFERINȚE	Codul fiscal, art. 296 ⁹ ; Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 17/2012; CCR, Decizia nr. 223 din 13 martie 2012, Decizia nr. 224 din 13 martie 2012; Tribunalul Botoșani, sentința civilă nr. 1230 din 13 iunie 2012

SITUAȚIA DE FAPT	Reclamantul este pensionat din data de 1 iulie 1994, iar din 1 ianuarie 2011 i s-au reținut contribuțiile pentru asigurările sociale de 5,5% aplicate la cuantumul total al pensiei. Ulterior declarării ca neconstituțională a calculului reținerii contribuției prin raportare la cuantumul integral al pensiei, a înregistrat o acțiune pe rolul instanțelor în restituirea diferenței de contribuții de asigurări sociale de sănătate reținută necuvenit. Tribunalul Botoșani a admis în parte acțiunea și a obligat pârâta să plătească reclamantului actualizarea în funcție de indicii de inflație a sumelor datorate cu titlu de diferență CASS pentru perioada 1 ianuarie 2011 – 30 aprilie 2012, de la data scadenței până la data plății efective. Instanța făcut aplicarea dispozițiilor art. 998-999 C. civ. (de la 1864) și art. 1349 alin. (2) noul C. civ., având în vedere deprecierea monedei naționale prin inflație, precum și lipsa culpei reclamantului pentru reținerea necuvenită din pensie, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 17/2002 neasigurând repararea integrală a prejudiciului produs pensionarului.
-------------------------	---

PROBLEMELE DE DREPT	 Este admisibilă repararea integrală a prejudiciului produs plătitorilor contribuțiile pentru asigurările sociale cărora li s-a reținut cota de 5,5% prin aplicare la cuantumul total al pensiei în perioada 1 ianuarie 2011 – 30 aprilie 2012, prejudiciu constând inclusiv în devalorizarea monedei naționale în perioada respectivă, prin aplicarea prevederilor comune referitoare la răspunderea civilă delictuală?
----------------------------	---

SOLUȚIA INSTANȚEI	Împrejurarea că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 17/2012 nu conține dispoziții de natură a asigura repararea integrală a prejudiciului produs plătitorilor contribuției de asigurări de sănătate, cu referire la devalorizarea monedei naționale în perioada dată, nu justifică obligarea Caselor Județene de Pensii la acoperirea acestui prejudiciu, pentru perioada anterioară publicării deciziilor Curții Constituționale. Repararea prejudiciului cauzat pensionarilor nu se poate face decât în modalitățile, cuantumul și tranșele stabilite de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 17/2012.
--------------------------	---

MOTIVELE INSTANȚEI	În raport de considerentele Deciziei nr. 223 din 13 martie 2012 a Curții Constituționale, general obligatorii, privind aplicarea acesteia doar pentru viitor, respectiv de la data de 18 aprilie 2012, nu se poate reține culpa pârâtei – Casa de Pensii – în ce privește aplicarea dispozițiilor art. 259 alin. (2) din Legea nr. 95/2006, dispoziții care până la data sus-menționată s-au bucurat de prezumția de constituționalitate. În considerarea efectului <i>ex nunc</i> al deciziilor Curții Constituționale, dispozițiile acestora îi sunt aplicabile reclamantilor care au introdus acțiunea la instanță ulterior de la data publicării acestora, 18 aprilie 2012. Dispozițiile art. 998-999 C. civ. și art. 1349 alin. (2) noul C. civ. reglementează răspunderea civilă delictuală, având drept fundament ideea de culpă și nu pot fi temei al obligării la plata sumelor rezultate din aplicarea indicelui de inflație, ca efect al deprecierei monedei naționale, pentru perioada 1 ianuarie 2011 – 30 aprilie 2012.
---------------------------	---

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Botoșani, reclamantul a chemat în judecată pe pârâta Casa Județeană de Pensii Botoșani, solicitând obligarea acesteia la plata sumei de 656 lei, reprezentând diferența de contribuții de asigurări sociale de sănătate reținută necuvenit timp de 16 luni, începând cu 1 ianuarie 2011, actualizată în funcție de indicii de inflație până la data plății efective.

În fapt, reclamantul a arătat că este pensionat din data de 1 iulie 1994, conform Deciziei nr. 076994/1994 și că, până în luna decembrie 2010, a primit pensie în cuantumul de 1.241 lei, din care se reținea CASS în cuantumul de 13 lei și impozit de 36 lei. Începând cu luna ianuarie 2011, pentru pensia majorată de 1.375 lei, ca urmare a valorificării grupei a II-a de muncă, i s-a reținut CASS în sumă de 76 lei, fiind evident că procentul de 5,5% a fost calculat la cuantumul total al pensiei și nu la cătmea ce depășește 740 lei.

În acest fel au fost încălcate dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 117/2010, care au modificat art. 296⁹ C. fisc., care prevede în mod clar că baza lunară de calcul a CASS o reprezintă veniturile din pensii care depășesc 740 lei, iar contribuția lunară se datorează asupra acestor venituri.

Pârâta a depus întâmpinare, prin care a solicitat respingerea cererii ca nefondată. În apărare, a arătat că în urma adoptării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 107/2010, pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006, pensionarii cu venituri ce depășesc 740 lei au devenit contribuabili ai sistemului de sănătate publică.

Potrivit Deciziilor Curții Constituționale nr. 223 și nr. 224 din 13 martie 2012, dispozițiile art. 259 alin. (2) din Legea nr. 95/2006 sunt constituționale în măsura în care se in-

terpretează că procentul de 5,5% se aplică numai asupra veniturilor din pensie ce depășesc 740 lei.

În motivarea Deciziei nr. 223 din 2012 s-a arătat că, întrucât efectele deciziei se produc pentru viitor, potrivit art. 147 alin. (4) din Constituție, cele stabilite prin această decizie urmează a se aplica de către CNPP prin casele județene de pensii, de la data publicării deciziei în Monitorul Oficial. De asemenea, că instanțele judecătorești vor aplica Decizia nr. 223 din 2012 numai în cauzele pendinte la momentul publicării acesteia, precum și în cauzele în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate până la data sus-menționată, în această ipoteză decizia CCR constituind temei al revizuirii potrivit art. 322 pct. 10 C. pr. civ.

Mai mult, potrivit dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 17 din 16 iunie 2012, sumele reținute de la data de 1 ianuarie 2011 până la data de 30 aprilie 2012, reprezentând diferența între pensia netă rezultată din aplicarea procentului de CASS asupra întregului cuantum al pensiei și pensia netă rezultată din aplicare procentului de CASS asupra părții din pensie ce depășește nivelul de 740 lei, se restituie titularilor conform acestui act normativ, din oficiu, la termenele stabilite prin lege.

Pe cale de consecință, CNPP, prin CJP Botoșani, plătește în cuantumul corect drepturile de pensie începând cu luna mai 2012, în conformitate cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 125 din 8 mai 2012, iar potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 17/2012 vor fi plătite și diferențele aferente perioadei 1 ianuarie 2011 – 30 aprilie 2012, în tranșele stabilite prin actul normativ.

Prin sentința civilă nr. 1230 din 13 iunie 2012, Tribunalul Botoșani a admis în parte acțiunea și a obligat pârâta să plătească reclamantului actualizarea în funcție de indicii de inflație a sumelor datorate cu titlu de diferență CASS pentru perioada 1 ianuarie 2011 – 30 aprilie 2012, de la data scadenței până la data plății efective. În temeiul art. 246 C. pr. civ., a constatat renunțarea reclamantului la judecarea capătului de cerere având ca obiect restituire diferența CASS.

Pentru a hotărî astfel, tribunalul a reținut că la termenul de judecată din 13 iunie 2012, prin declarația verbală dată în fața primei instanțe, reclamantul a arătat că renunță la judecata capătului de cerere privind diferența de CASS, întrucât a început să primească sume din această diferență în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 17/2012, fiind astfel incidente în cauză dispozițiile art. 246 alin. (1) C. pr. civ.

În ceea ce privește cererea de actualizare în funcție de indicii de inflație a diferenței de CASS cuvenită, instanța de fond a apreciat că este întemeiată în raport de dispozițiile art. 998-999 C. civ. (de la 1864) și art. 1349 alin. (2) C. civ. (2009), având în vedere deprecierea monedei naționale prin inflație, precum și lipsa culpei reclamantului pentru reținerea necuvenită din pensie, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 17/2002 neasigurând repararea integrală a prejudiciului produs pensionarului.

Împotriva acestei hotărâri a formulat recurs, în termen legal, pârâta Casa Județeană de Pensii Botoșani.

În dezvoltarea motivelor a reiterat apărările de la prima instanță, făcând trimiteri la Deciziile CCR nr. 223 și nr. 224 din 13 martie 2012 și la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 17/2012, și a arătat că în mod incorect și nelegal a fost obligată la plata către reclamant a sumelor reprezentând indicii de inflație pentru perioada 1 ianuarie 2011 – 30 aprilie 2012. Textele legale reținute ca temei al acestei obligații – dispozițiile art. 998-999 vechiul C. civ. și art. 1349 alin. (2) noul C. civ. fac trimitere la culpă, la o încălcare a regulilor de conduită cu privire la drepturile sau îndatoririle și interesele unor persoane. Or, în cauză este vorba de momentul când legiuitorul a dispus asupra restituirii sumelor reținute, respectiv după publicarea celor două decizii ale Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, iar ea și-a îndeplinit întocmai obligația ce îi revine față de reclamant, aplicând dispozițiile legale.

De asemenea, instanța nu a ținut cont de dispozițiile imperative și obligatorii ale celor două decizii ale Curții Constituționale, care prevăd expres și în detaliu că ele se aplică doar pentru viitor.

Legal citat, reclamantul a formulat întâmpinare, prin care a arătat că se opune recursului declarat de pârâta, făcând referiri la lipsa culpei sale și la deprecierea monedei naționale în perioada dată.

Examinând sentința atacată prin prisma criticilor formulate, care se încadrează în motivul de nelegalitate prevăzut de dispozițiile art. 304 pct. 9 C. pr. civ., în raport și de dispozițiile art. 304 C. pr. civ., Curtea constată întemeiat recursul.

Astfel, prin Decizia nr. 223 din 13 martie 2012 a Curții Constituționale, publicată în M. Of. nr. 256 din 18 aprilie 2012, s-a constatat că dispozițiile art. 259 alin. (2) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății sunt neconstituționale în măsura în care se interpretează în sensul că procentul de 5,5 se aplică numai veniturilor din pensie care depășesc 740 lei.

Prin aceeași decizie, Curtea a statuat că „întrucât deciziile sale produc efecte numai pentru viitor, potrivit art. 147 alin. (4) din Constituție, cele stabilite prin prezenta decizie urmează a se aplica de către Casa Națională de Pensii Publice, prin casele județene de pensii și casele naționale de pensii, de la data publicării deciziei în Monitorul Oficial, Partea I, totodată, instanțele judecătorești vor aplica prezenta decizie numai în cauzele pendinte la momentul publicării acesteia, cauze în care respectivele dispoziții sunt aplicabile, precum și în cauzele în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate până la data sus-menționată, în această ultimă ipoteză decizia pronunțată de Curtea Constituțională constituind temei al revizuirii potrivit art. 322 pct. 10 C. pr. civ.”.

Prin Decizia nr. 224 din 18 aprilie 2012, publicată în M. Of. nr. 256 din 18 aprilie 2012, Curtea Constituțională a constatat,

de asemenea, neconstituționalitatea dispozițiilor art. 259 alin. (2) din Legea nr. 95/2006, în sensul arătat.

Curtea a subliniat că atât considerentele, cât și dispozitivul deciziilor sale sunt general obligatorii, potrivit dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Constituție și se impun cu aceeași forță tuturor subiectelor de drept.

Reclamantul din speță nu se află în niciuna din ipotezele specificate de instanța de contencios constituțional prin Decizia nr. 223 din 13 martie 2012, cererea sa fiind înregistrată la Tribunalul Botoșani la scurt timp după publicarea celor două decizii în Monitorul Oficial, Partea I, respectiv la data de 23 aprilie 2012 (data certă a intrării).

Prin urmare, în considerarea efectului *ex nunc* al deciziilor Curții Constituționale, dispozițiile acestora îi sunt aplicabile reclamantului de la data publicării lor, 18 aprilie 2012.

Cu referire la efectele deciziilor Curții Constituționale, potrivit dispozițiilor art. 147 din Constituție, „dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare constatate ca fiind neconstituționale își încetează efectele în 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau, după caz, Guvernul, nu pune de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept”.

În acest caz, Guvernul României a intervenit legislativ prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 17 din 16 mai 2012, publicată în M. Of. nr. 336 din 18 mai 2012, stabilind modalitățile concrete de restituire a sumelor reținute de la data de 1 ianuarie 2011 până la data de 30 aprilie 2012, reprezentând diferența dintre pensiile nete rezultate prin aplicarea procentului de contribuție de asigurări sociale de sănătate asupra întregului quantum al pensiei și pensiile nete rezultate, prin aplicarea procentului asupra părții din pensie care depășește nivelul de 740 lei.

Conform dispozițiilor art. 1 alin. (1) lit. a) și b) din acest act normativ, pentru sumele reținute în perioada ianuarie – martie 2011 restituirea se realizează în tranșe lunare egale, în perioada iunie – august 2012, iar pentru cele reținute în perioada aprilie 2011 – aprilie 2012, restituirea se realizează până la data de 31 decembrie 2013, în acest al doilea caz Guvernul având a aproba până la 25 august 2012, prin hotărâre, graficul și modalitatea de restituire a respectivelor sume.

Potrivit dispozițiilor art. 2 alin. (1) și (4), restituirea sumelor se face, din oficiu, de către CNPP, prin casele teritoriale de pensii, precum și de către casele de pensii sectoriale și cele aparținând sistemelor proprii de asigurări sociale neintegrate în sistemul public de pensii, plata efectuându-se împreună cu drepturile de pensii aferente fiecărei luni.

În speță, Casa Județeană de Pensii Botoșani și-a îndeplinit întocmai până la această dată obligațiile ce-i revin din aceste dispoziții legale, aspect, de altfel, confirmat de reclamant, neputându-i-se reține vreo culpă sub acest aspect.

De asemenea, în raport de considerentele Deciziei nr. 223 din 13 martie 2012 a Curții Constituționale, general obligatorii, citate anterior, privind aplicarea acestora doar pentru viitor, respectiv de la data de 18 aprilie 2012, nu se poate reține culpa pârâtei în ce privește aplicarea dispozițiilor art. 259 alin. (2) din Legea nr. 95/2006, dispoziții care până la data sus-menționată s-au bucurat de prezumția de constituționalitate.

Dispozițiile din vechiul și noul Cod civil reținute de prima instanță drept temei al obligării pârâtei la plata către reclamant a sumelor rezultate din aplicarea indicelui de inflație, ca efect al deprecierei monedei naționale, pentru perioada 1 ianuarie 2011 – 30 aprilie 2012, de la data scadenței acestor sume și până la plata lor efectivă, reglementează răspunderea civilă delictuală, având drept fundament ideea de culpă.

Or, față de considerentele expuse, aceste dispoziții nu sunt aplicabile în speță. Deciziile Curții Constituționale îi sunt aplicabile reclamantului doar pentru viitor, cu începere de la data de 18 aprilie 2012, nu și anterior acestei date. Împrejurarea că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 17/2012 nu conține dispoziții de natură a asigura repararea integrală a prejudiciului produs reclamantului, cu referire la devalorizarea monedei naționale în perioada dată, nu justifică obligarea pârâtei Casa Județeană de Pensii Botoșani la acoperirea acestui prejudiciu, astfel cum a apreciat prima instanță, pentru perioada anterioară publicării deciziilor Curții Constituționale, aspect prohibit prin efectul Deciziei nr. 223 din 13 martie 2012.

Pentru perioada anterioară acestei date, Guvernul a intervenit pozitiv, dispunând prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 17/2012 nu modificarea dispozițiilor legale declarate neconstituționale, în sensul ca, de la 18 aprilie 2012, procentul de 5,5 CAS să se aplice doar asupra diferenței de pensie ce depășește suma de 740 lei, în acord cu efectul *ex nunc* al deciziilor Curții Constituționale, ci repararea prejudiciului astfel cauzat pensionarilor, cu începere de la 1 ianuarie 2011.

Un nou mod de a citi jurisprudența

Mai repede

Mai ușor

Mai eficient

**Abonează-te acum la Monitorul Jurisprudenței
pe 6 luni* și primești a 7-a lună gratuit**!**

14 apariții în semestrul II 2013

26 apariții anual 2013-2014

Abonament semestrial: 120 lei (TVA inclus)

Abonament anual: 200 lei (TVA inclus)

- cele mai relevante spețe de la Înalta Curte de Casație și Justiție și Curțile de apel din toată țara
- cele mai recente hotărâri judecătorești (ultimul semestru 2012-prezent) care acoperă majoritatea ramurilor de drept
- un format unic: **FIȘA SINTETICĂ™**

* iulie-decembrie 2013

** iunie 2013

WoltersKluwer.ro

Model de încheiere privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile

model

ROMÂNIA

Tribunalul ...../Curtea de apel.....
Sediul.....

Dosar nr. .../ .....

ÎNCHIEIERE

Președinte: .....
Judecător: .....
Grefier: .....

Ședința publică din data de: .....

Reclamant: (nume/prenume/denumire)¹: .....

prezent/absent/asistat/reprezentat de .....

Reprezentant legal sau convențional:

Pârât (nume/prenume/denumire)¹: .....

prezent/absent/asistat/reprezentat de .....

Reprezentant legal sau convențional:

alte părți (nume/prenume/denumire):.....

prezent/absent/asistat/reprezentat.....

Reprezentant legal sau convențional:

Obiectul cererii: (exemplificativ: rezoluțiune contract de vânzare - cumpărare; revendicare imobil; etc.)^{*}; Stadiul judecății:

Procedura de citare legal îndeplinită,.....

(Alte aspecte procedurale:)*

Instanța pune în discuție admisibilitatea sesizării I.C.C.J. în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea modului de interpretare și aplicare a prevederilor dispozițiilor art. .... din Codul civil/Legea nr. .... în forma în vigoare la data ..... etc. (chestiunea de drept), formulate de parte/din oficiu.

Susținerile reclamantului/reprezentant legal/convențional.....

Susținerile pârâtului/reprezentant legal/convențional .....

Susținerile altor părți/reprezentanți legal/convențional.....

După deliberare,

INSTANȚA,

analizând lucrările dosarului²,

I. constată admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art. 519 Cod procedură civilă, motivat de faptul că:

- de lămurirea modului de interpretare/aplicare a dispozițiilor art. .... din (actul normativ) depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât: ..... (argumente)*;
- problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre, astfel cum rezultă din ..... (înscriș/uri)*;
- problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate astăzi, ... , (se va atașa extras portal ICCJ)

¹ Datele inserate în cuprinsul încheierii de sesizare vor avea în vedere prevederile Legii nr. 677/ 21 noiembrie 2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, întrucât încheierea se publică în ziua înregistrării pe pagina de internet a ICCJ.

² Se recomandă păstrarea numerotării paragrafelor și subparagrafelor după modelul propus pentru a facilita lectura și referințele în hotărâre la argumentele încheierii de sesizare.

II. expunerea succintă a procesului .....

(..... ^obiectul litigiului, cauza juridică și temeiul de drept al cererilor deduse judecății: cererea de chemare în judecată; cererea reconvențională; cererile de intervenție; întâmpinare prin care s-au formulat excepții; etc.; faptele pertinente, orice elemente ale procesului apreciate a fi relevante de instanța de trimitere. *)

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept:

- reclamant .....
- pârât .....
- alte părți .....

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată (după următoarea structură)*:

- redarea normei de drept interne ce urmează a fi supusă dezlegării înaltei Curți de Casație și Justiție, cu indicarea exactă a actului normativ și materiei de drept căreia se circumscrie problema de drept;
- redarea oricăror altor norme de drept interne apreciate a fi relevante pentru analiză;
- prezentarea jurisprudenței proprii instanței: ..... (conform înscriș/uri anexate)*;
- prezentarea jurisprudenței naționale/a altor state/comunitară/a drepturilor omului apreciate a fi relevantă pentru dezlegarea problemei de drept supuse analizei (cu indicarea unor date de referință exacte (publicația, nr. paginii, pagina de internet, etc); ..... (conform înscriș/uri anexate)*;
- evidențierea caracterului neunitar al jurisprudenței naționale consultate (a se vedea dispozițiile art. 520 alin. 9); ..... (conform înscriș/uri anexate)*;
- alte aspecte apreciate a fi relevante* ..... (conform înscriș/uri anexate)*;

În numele legii,

HOTĂRĂȘTE:

Constată admisibilă sesizarea înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

(exemplificativ) „Cum se interpretează și /sau se aplică prevederile art. ... din ..... actul normativ (după caz, în corelare cu prevederile art. .... din actul normativ...)?”.

Dispune înaintarea prezentei încheieri, la care se atașează următoarele înscrișuri, conforme cu originalul ..... (la aprecierea instanței).

Dispune suspendarea judecății conform prevederilor art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă. Fără cale de atac.

Pronunțată în ședință publică azi, ...

PREȘEDINTE
(semnătură)*
(prenume și nume)

JUDECĂTOR
(semnătură)*
(prenume și nume)

GREFIER,
(semnătură)*
(prenume și nume)

întocmit (inițiale redactor)* încheiere (data)*:

* se va șterge la completarea modelului

ABONAMENTE

Abonează-te acum la **Monitorul Jurisprudenței™** pe 6 luni* și primești a 7-a lună gratuit**!

- Abonamente disponibile – Semestrul II 2013 (14 apariții) 120 lei (TVA inclus)
Anual 2013-2014 (26 apariții) 200 lei (TVA inclus)

PENTRU A TE ABONA:

- **Intră pe situl** WoltersKluwer.ro/monitorul-jurisprudentei, selectează Abonament Monitorul Jurisprudenței – Semestrul II 2013 și urmează instrucțiunile din site

sau

- **Sună la telefon** 031 224 4184 și consultantul nostru te va ajuta să contractezi abonamentul pe loc

sau

- **Trimite un fax** cu subiectul *Abonament Monitorul Jurisprudenței* la numărul 031 224 4101 și indică datele tale de contact

sau

- **Trimite un email** cu subiectul *Abonament Monitorul Jurisprudenței* la adresa abonamente@wkro.ro și noi te vom contacta pentru a finaliza abonarea

Plățile se pot efectua online folosind cărțile de credit majore sau prin transfer bancar în contul S.C. Wolters Kluwer România SRL, deschis la Citibank Europe plc, sucursala România, nr. cont: RO88 CITI 0000 0007 2455 0002 (Cod fiscal RO8451308). Vă rugăm specificați că suma reprezintă „Plată abonament *Monitorul Jurisprudenței*”.

Detalii și informații privind publicațiile Wolters Kluwer găsești pe WoltersKluwer.ro

* iulie-decembrie 2013

** iunie 2013

	Monitorul Jurisprudenței™
WoltersKluwer.ro	
	

Director General

Wolters Kluwer România: Dan STOICA

Senior Publisher Reviste

Wolters Kluwer România: Costel POSTOLACHE

Coordonator reviste: Alina CRĂCIUN

DTP: Marieta ILIE

Wolters Kluwer România este o editură de prestigiu recunoscut – certificată CNATDCU – și parte a grupului multinațional Wolters Kluwer, un furnizor global de informații, software și servicii pentru profesioniștii din domeniul juridic, financiar și de sănătate. Publicațiile Wolters Kluwer România sunt indexate în baze de date internaționale (ProQuest, EBSCO, HeinOnline).

Copyright © 2013 – Toate drepturile rezervate Editurii Wolters Kluwer România. Nicio parte din această publicație nu poate fi reprodusă, arhivată sau transmisă sub nicio formă prin niciun mijloc electronic, mecanic, de fotografiere, de înregistrare sau oricare altul fără permisiunea anterioară în scris a editorului, cu excepția cazului în care se citează pasaje în lucrări științifice și celelalte excepții permise de Legea nr. 8/1996, privind dreptul de autor și drepturile conexe, la articolele 33, 34, 35, 36.